

NARODNI DNEVNIK

Neodvisen političen list.

Izhaja vsak dan zjutraj, izvemši pondeljke.

Mesečna naročnina:

V Ljubljani in po pošti Din 16, inozemstvo Din 25.

Uredništvo: Wolfova ulica št. 1/I. — Telefon 213.
Upravništvo: Marijin trg 8. — Telefon 44.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.
Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.
Račun pri poštnem ček. uradu št. 13.633.

Od besed k delanju!

Naša narodno obrambna društva sklicujejo danes protestni shod, da z mogočno manifestacijo opomnijo vlado, da zagotovi pri sporazumu z Italijo vsaj najbolj elementarne pravice našega naroda v Primorju.

Nikogar ni med nami, ki ne bi v polnem obsegu prihrdil zahtevi naših obrambnih društev in zato upamo, da bo današnji shod srce povzdigujoča manifestacija naše zvestobe do bratov tam preko.

Nujno potrebno je, da bo naš današnji shod prepričujoč dokaz naše zvestobe, ker dan na dan prenašajo naši bratje tam preko nezasišena trpljenja samo zato, ker so zvesti nam. Kakšen zmisel pa naj ima njih trpljenje, če nismo zvesti njim mi, zaradi katerih trpe oni? Zato kličemo vse na današnji shod, ker tudi od njega je odvisna moralna današnjega naroda tam preko.

Ne zadostuje pa, če bo današnji shod samo opomin vladi in pa dokaz naše zvestobe. Tolklo smo že opominjali, tolklo že manifestirali, da je v resnici že skrajni čas, da postanejo naše besede meso in da preidejo od hrupnih manifestacij k tihemu, toda zato tem bolj uspešnemu delu. Kaj nam končno koristi, če s ponosom apeliramo na svoje pravice, če pa nasproti z delom dnevnod vedno bolj utrja svojo pozicijo in s tem manjša našo pravico. Kaj imamo končno od tega naši bratje tam preko, če jim vedno samo zatrjujejo, da smo čim bolj, če jim pa ne damo nobene realne pomoči!

Beseda sama ni nikdar odredujoča, resitna postane šele tedaj, če ji sledi dejanje za petami. Zato naj visokim besedam današnjega shoda sledi takoj pomoč pri naših dejanjih.

V tem, da sklicujejo današnji shod naša narodna obrambna društva, vidimo ugoden predznak, da bo današnji shod rodil ne samo moralen, temveč tudi materialno efektiven uspeh. Kdo ve bolje, ko ravno naša narodna obrambna društva, da je vse izgubljeno, če se ne žrtvujemo za brate tam preko.

Prvi uspeh današnjega shoda mora biti v tem, da vsaj podvoji število članov narodno obrambnih društev.

Kadar je sila največja, in v Primorju je danes, tedaj je napačno vsako zanašanje se na druge, tedaj je ravno samopomoč na mestu. Organizacija samopomoči pa so naša narodna obrambna društva.

Vsi v naša narodna obrambna društva, vsi na delo za spas našega naroda, v tem klicu naj izzvni zato današnji shod in z uresničenjem tega klica bo najučinkovitejši povdaren naš opomin vladi in najslabše dokazana naša zvestoba do bratov tam preko. Le tisti prepriča, ki z žrtvijo dokaže svojo udanost misli in to resnico naj si zapomnijo vsi udeleženci današnjega shoda.

Primer požrtvovalnosti pa morajo biti naša narodna obrambna društva sama. Nacionalen boj pozna samo eno fronto, zato mora tudi naša fronta poznati le eno organizacijo. Z luksuzom strankarskih obrambnih društev moramo prenehati! Ves narod moramo ujediniti v eni sami narodni obrambni organizaciji, ker le tako bodo vse sile naroda najracionalneje uporabljene. Kakor nastopa sovražnik proti nam enotno, tako se moramo tudi mi braniti enotno!

Naš spas leži v enotni in ves narod obsegaajoči narodni obrambni organizaciji, ker šele preko take organizacije moremo na vsej črti preiti od besed k delanju.

Naj bo prva podlaga uresničenja enotne obrambne organizacije današnji shod in potem nismo storili le svoje sedanje dolžnosti do bratov tam preko, temveč smo položili trajne temelje za vso našo bodočnost!

Ker naša nova bodočnost bo slonela potem na izvršenih dejanjih in naše besede ne bodo veljale več protestu proti krivici, temveč proslavi — zmage.

V tem znamenju naj zmaga današnji shod!

Burna seja narodne skupščine.

Beograd, 25. januarja. (B) Proti pričakovanju je bila današnja seja narodne skupščine izredno burna.

Pred prehodom na dnevni red je stavil zemljoradniški poslanec Dimitrije Vujić vprašanje na notranjega ministra Milorada Vujića zaradi protizakonitega postopanja vladnih organov v Banatu. Minister je sicer odgovoril na vprašanje poslančeve in skušal braniti vladne organe, toda Vujić je izjavil, da se ne more zadovoljiti z odgovorom ministrov. V podkrepljenje svojih trditve je navajal celo vrsto dejstev in predložil fotografske posnetke dokumentov terorja, da podkrepi svoje trditve.

V zbornici je nastala pravcata burja ogorčenja na strani opozicije. Kričali so z vseh strani, da se je le težko kaj razumelo. Predsednik Jovanović je skušal pomiriti razburjene duhove, kar pa se mu je deloma posrečilo. Pozval je posl. Vujića, naj govori k stvari. Demokrat Pera Marković je protestiral proti temu in rekel, da opozicija ne potrebuje lekci. Predsednik Jovanović mu je zaklical, da poslanec nima pravice žaliti dostojanstva predsedstva narodne skupščine. On da nikakor ni hotel dati lekci, ampak, da čuva le red. Pri teh besedah se je ponovil v zbornici vihar, ki se je izcnil v medsebojno očitane med radikali, demokrati in zemljoradniki.

Minister Vujić je odgovoril na očitke poslanca Vujića in izjavil svojo pripravljenost, da bodo kaznovani vsi oni, ki ne postopajo v narodnem duhu.

Predsednik zbornice Jovanović je rekel, da je minister Vujić odgovoril govorniku Vujiću na njegovo vprašanje tako, kakor je bilo stavljeno, vendar pa je začel g. Vujić govoriti o drugih stvarih. Zemljoradniški Kukanović je zaklical: »Vi ščitite ministra!« — Ljuba Jovanović: »Ni mi žal, da g. Vujić tako postopa; on je pač še mlad človek in dela napake. Na pa res, da branim ministra. Vsa moja preteklost dokazuje,

da nisem imel nikoli kakršnekoli zveze s sovražniki in vohuni, in jaz jih nikoli nisem zagovarjal.« — Poslanec Moskovljević: »In solunski proces?« V zbornici je nastal najprej velik nemir, potem pa grobna tišina. Jovanović: »Ako želite, bomo govorili tudi o tem, ampak tedaj, ko pride stvar na dnevni red in ko bo čas za to!«

Nato je stopil zemljoradniški Dimitrijević na govorniško tribuno in je zahteval besede. Predsednik ga je pozval, naj se odstrani s tribune. Ker pa je poslanec ostal na svojem mestu, ga je kaznoval z opominom. Nato je nastal zopet vihar v narodni skupščini, tako da je bil predsednik Ljuba Jovanović prisiljen prekiniti sejo za deset minut. Ko se je seja zopet otvorila, je poslanec Vujić končal svoj govor med neprestanim prekanjem z vseh strani, pri čemer so padale prav ostre besede med poslancema Vujićem in Pribevićem. Slednji je ves jezen nekaj dokazoval, kar pa se ni moglo v splošni zmešnjavi razumeti, ker se je hrup ponovil.

Ko se je razburjenje nekoliko pogleglo, je prešla zbornica na dnevni red, t. j. na izvolitev drugega podpredsednika na mesto odstopivšega poslanca Rankovića ter sedmih parlamentarnih odborov, ki so bili izvoljeni sporazumno. Za drugega podpredsednika narodne skupščine je bil izvoljen radikal Milutin Dragović s 115 glasovi proti 66 belim listom, ker je oddala opozicija prazne glasovnice.

Seja se zaključila ob 11. uri 40 minut. Prihodnja seja je jutri dopolne ob 9. uri.

PRORAČUN PRIDE PRED SKUPŠČINO V PONDELJEK.

Beograd, 25. januarja. (ML) Predsedstvo narodne skupščine in vlada sta sklenila, da se proračun stavi na dnevni red narodne skupščine v ponedeljek 28. t. m. Razprava o proračunu bo trajala najmanj dva meseca.

Poslanec Puceli o sporazumu z Italijo

Beograd, 25. januarja. (ML) Danes dopolne je poslanca Ivana Pucela posevil v zemljoradniškem klubu dr. Alberto Spai, posebni poročevalec Mussolinijevga glavnega glasila »Corriere Italiano« in ga prosil, naj mu poda mnenje samostojne kmetijske stranke in zemljoradniškega kluba o sporazumu naše in italijanske vlade o Reki. Puceli je na razna vprašanja v glavnem odgovoril to-le: Ko sem slišal, da se sklepa sporazum o Reki, sem takoj prišel v Beograd in prošil zunanjega ministra dr. Ninčiča, da me sprejme, ker sem se bal, da se ne bi prezrla nekatera naša kardinalna vprašanja. Odkritosrčno sicer lahko rečem, da težko pričakujem sporazuma med nami in med Italijo, ali sporazum bi moral biti iskren, lojal in pravičen. Na veliko svojo žalost pa sem izvedel, da se s sporazumom ni doseglo ono, kar sem najbolj pričakoval. Dr. Ninčič mi je na moja vprašanja la-

konično priznal, da o naših ljudeh ter o njihovih političnih in kulturnih pravicah Italija ni dopustila nobene razprave. Ako premislimo, da imamo v Italiji 200 tisoč našega naroda, od katerega je samo 6 odstotkov nepismenih in da sta se temu narodu vzeli dve srednji šoli; da je vaš minister za prosveto izdal naredbo, s katero se je zatrl 700 naših šol; da se je dalje naš narodni jezik izgnal iz vseh uradov in pisarn, tako, da morajo naši tovariši kmetje tam preko plačati pri sodnji tohnača za vsak najmanjši spor; da je ustavljeno vsako delovanje naših prosvetnih društev; da je izgnana naša inteligenca in da ni niti v cerkvi dovoljena naša beseda; potem je jasno, da tega sporazuma pod nobenim pogojem ne morem priznati. Četudi smo stanovska stranka, ne bi želeli, da bi bila nacionalna vprašanja zopet izvor novih vojn. S to izjavo g. Pucela se strinja ves klub.

Dr. Korošec proti sporazumu z Italijo.

Dopisnik dr. Spai je imel porazgovor tudi z načelnikom jugoslovenskega kluba dr. Korošcem o vprašanju sporazuma med Jugoslavijo in Italijo. Dr. Korošec je izjavil, da je absolutno proti in da nima sporazum za našo državo prav nikake koristi. Italija se čisto gotovo ne bo držala tega dogovora, kakor se tudi ni zveze z bivšo Avstro-Ogrsko. Italija postopa popolnoma neodkritosrčno.

Na vprašanje dopisnikovo, kaj naj bi se storilo, da bodi ta sporazum iskren, je odgovoril dr. Korošec, da ne more biti govora o italijanski odkritosrčnosti, dokler je italijanska zunanja politika navezana na notranjo in dokler se na dan zapira po deset slovenskih kulturnih društev.

PRIPRAVE OPOZICIJSKEGA BLOKA.

Beograd, 25. januarja. (ML) Opozicijski blok v parlamentu pripravlja

Seja ministrskega sveta

Beograd, 25. januarja. (ML) Noč od 5. do 9. ure je bila seja ministrskega sveta pod predsedstvom ministra Trifkovića. Najprej je bilo odobrenih in podpisanih nekaj kreditov poedinim ministrom, nakar se je razpravljalo o splošnem političnem položaju in o morebitnem prihodu radičevskih poslancev v Beograd, kar ni izključeno, da se zgodi v dveh do treh dneh. Sklenjeno ni bilo nič pozitivnega, ker se čaka, da se povrne g. Pašić in dr. Ninčič iz Rima. Finančni minister dr. Stojadinović je potem predložil poročilo o posojilu, ki ga je sklenila uprava fondov v Švici v znesku desetih milijonov švicarskih frankov. — Na koncu se je obvestil finančni minister svoje tovariše o repacijskem vprašanju, ki so ga obravnavali s posebno važnostjo.

v zvezi s federalističnim blokom skupen napad na vlado. Trenutno radikali ne verjamejo na kak večji uspeh opozicije, vendar pa so pripravljeni na vse.

Slovesen sprejem naših ministrov v Rimu.

Rim, 25. januarja. (B) Predsednik jugoslovenske vlade Nikola Pašić in zunanji minister dr. Momčilo Ninčič sta prišla danes v Rim v spremstvu svojih soprog, g. Pašić tudi s hčerko in delegacije. Na kolodvor so prišli, da ju sprejmejo in pozdravijo, ministrski predsednik Mussolini, generalni tajnik v zunanjem ministrstvu conte Contarini, predsednišveni tajnik Acerbo, načelnik Mussolinijevga kabineta baron Russo, generalni ravnatelj v zunanjem ministrstvu Arloita, generalni tajnik pravnega oddelka Giannini, rimski prefekt, jugoslovanski konzul, romunski in češkoslovaški poslanik in drugi zastop-

niki oblasti. Na kolodvoru je bila postavljena po ena četa karabinjerjev in narodne milice, ki sta izkazali časti.

Vlak je privozil na kolodvor ob 11.55 opoldne. General Bodrero, ki se je peljal gostoma nasproti do Postojne, je predstavil ministrskemu predsedniku Mussoliniju predsednika jugoslovenske vlade Pašića in zunanjega ministra dr. Ninčiča, ki ju je prisrčno pozdravil in jim podal roko. Sledilo je obojestransko predstavljanje.

Potem se je vsa gospoda odpeljala z avtomobili v Grand Hotel, kjer sta se oba ministra nastanila s spremstvom, na vsej poti pozdravljena od občinstva.

Francosko-češkoslovaška pogodba podpisana.

Pariz, 25. januarja. (Havas) Ministrski predsednik Poincaré in zunanji minister dr. Beneš sta danes dopolne podpisala francosko-češkoslovaško pogodbo. Besedilo pogodbe bo v nedeljo dopolne objavljeno istočasno v Parizu in v Pragi.

Pariz, 25. januarja. (Havas) Francosko-češkoslovaška pogodba, ki je bila danes dopolne podpisana, je zvezna in prijateljska pogodba, po kateri vodi obe državi načelo, ki ga je postavilo Društvo narodov, namreč načelo medsebojnih mednarodnih jamstev. Državi razglasa, da bosta spoštovali mednarodne obveznosti, ter izraža-

ta voljo, ohraniti evropski mir ter se zvešto držati sedanjega državopravnega političnega reda v Evropi, kakor so ga ustvarile mirovne pogodbe. Obe državi izjavljata, da sta pripravljene spoznavati se o zunanjih vprašanjih, ki bi mogla ogroziti njih varnost in da bosta, če nastane nevarnost, sporazumno določili ukrepe, ki jih je storiti. Naglašata dalje, da bosta zvešto se držali političnih načel, ki jih postavlja člen 88 saintgermalnske mirovne pogodbe. Poudarjata tudi željo, da zavzameta skupno stališče proti vsakemu poskusu, da se vzpostavi zopet Hohenzollern ali Habsburgovci. Pogodba se v zmislu člena 18 pogodbe o Društvu narodov predloži Društvu narodov v vednost.

Vladna izjava v grški zbornici.

Atene, 25. januarja. (Z) V ustavotvorni skupščini je Venizelos prečital vladno izjavo, v kateri pravi, da je vladajoča dinastija po smrti svojega utemeljitelja omalovaževala vsa načela demokratične vladavine, kar je bilo vzrok mnogim nesrečam za Grčijo. Zato vlada ne smatra, da bi bila za Grčijo neobhodno potrebna monarhistična vladna oblika, stoji pa na stališču, naj narod v tej stvari sam odloči. Po plebiscitu se izvrše volitve v parlament. Konstituenta bo morala revidirati državno ustavo in uvesti senat. Vladna izjava omenja tudi znižanje državnih izdatkov, zboljšanje uprave, naselitev

begincev iz Male Azije ter druga socialna in gospodarska vprašanja. V zunanji politiki je treba izvršiti mirovne pogodbe. Vzpostaviti bo treba dobre odnose s prejšnjimi sovražniki in utrditi prijateljsko zvezo z zaveznikom kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev kakor tudi z drugimi zavezniki vladni. Grčija pozdravlja vzpostavitev dobrih odnosov z Anglijo in Francijo, s katerima jo veže staro prijateljstvo. Tudi z Italijo hoče vstopiti v dobre odnose. Venizelosov govor je bil od vseh članov konstituyente spremljan z burnim pritirjevanjem.

Smrt Rodzianka.

Vršac, 25. jan. (BML) Danes je tukaj umrl zadnji predsednik ruske dume, Rodzianko, ki je živel v naši državi kot begunec.

Ko je izbruhnila meseca marca 1917 revolucija v Rusiji in se je moral car Nikolaj II. odpovedati prestolu, se je sestavila revolucionarna vlada pod predsedstvom kneza Lvova. Takrat je bil izvoljen za predsednika dume Rodzianko. Toda kmalu je prišla socialistična vlada Kerjenska, za njo pa diktatura sovjotov pod Ljennom in Trockim, ki je odpravila zadnje ostanke

ruske dume. Rodzianko je moral pobegniti, ker mu je šlo za življenje. Po dolgem tavanju po Evropi, se je končno nastanil v Jugoslaviji, večinoma v Vršcu, kjer je sedaj sklenil svoje življenje, daleč od svoje domovine, ki ji je storil za svojega aktivnega sodelovanja v politiki mnogo dobrih uslug.

Anglija in Rusija.

London, 25. januarja. (B) Današnji listi pišejo, da je ministrski predsednik Macdonald že sklenil sporazum z Moskvo in da se more sedaj smatrati priznanje sovjetske republike za dovršen čin.

Mariborski občinski svet.

Maribor, 25. januarja.

Sejo mestnega občinskega sveta je župan otvoril ob pol 8. uri zvečer. Dr. Mulej protestira, da se stavlja na dnevni red stvari, ki se v odseku niso obravnavale. Župan stvar poljasi in na to poroča, da je veliki župan odobril proračun občine za leto 1924. Kot zastopnika občinskega sveta za reklamacijsko komisijo, se določita Ozmeč in dr. Jerovšek. Pošto ravnateljstvo namerava zgraditi na mariborski glavni pošti skupno z večjim številom zasebnikov brezlično postajo. Občinski svet je dovolil, da se en nosilec anten zgradi na stolpu stolne cerkve. Sklene se dalje, da se na občinske stroške nameste reduciranje vrtnarice otroških vrtcev. Na interpelacijo Bahuna in tov. glede taks na šolska spričevala, se je razvila obširna debata, nakar je bilo sklenjeno, da se odpošle oster protest v vladi z zahtevo, da se zakon spremeni v tem pogledu.

Poročila odsekov.

Za četrti odsek poroča podžupan Dr. zovič o prošnji za nakup občinskega zemljišča v stavbne namene. Prošnjam se ugodil s pogojem, da prošilci v enem letu zgrade stanovanjske hiše. Za spopolnitev kanalizacije v Smetanovi ulici se dovoli kredit 15 tisoč dinarjev. Podpre so se priznale »Prosvetni zvezi« 1000 Din, »Svoboda« 5000 Din, »Pedagoško-didaktičnemu krožku« 1000 Din, »Ljudski univerzi« 2000 dinarjev in »Bratstvu« 3000 Din. Dovolj se dalje izplačilo v proračunu predvidenih subvencij: »Narodnemu gledališču« 75.000 dinarjev, »Ljudski knjižnici« pa 15.000 dinarjev. Priznala najemljin za mestni vo-

dovod, mestno električno podjetje in mestno plinarno se za leto 1923 naknadno zviša na 50.000 Din. Obracun mestnega kina za prvo polletje 1923, ki izkazuje čistega dobička 18.000 Din, se vzame na znanje. Mestnim delavcem se zviša s 1. januarjem t. l. meza za 15 odstotkov. Poročevalec prvega odseka dr. Mulej poroča nato o številnih prošnjah za sprejem v občinsko zvezo in o prizvilih zoper previsoko odmerjene globe zaradi malomarnega pobiranja gostilniškega in kavarniškega nočne ga davka in zaradi prevelike uporabe vode. Priročbam se deloma ugodil, deloma pa se odklonilo. Ob tridesetih na 11. je župan zaključil javno sejo, nakar se je nadaljevala kot tajna seja.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

V Ljubljani:

Drama: »Golobček«. Red A.
Opera: »Aida«. Red F.
Kino Matica: »Grehi očetov.«
Kino Tivoli: »Bestija v ženi« — III. del.
Kino Ideal: »Mali begunec.«
Kino Ljubli, dvor: »Peklenška njiva.«
V Mariboru:
Narodno gledališče: »Onstran življenja«. Red A.

Nočna lekarniška služba v Ljubljani:
Tekoči teden: lekarna Trnkoczy na Mestnem trgu in Ramor pri glavnem kolodvoru.

Izvedba zakonov o oblastni razdelitvi in o obli upravi v Sloveniji.

Z ozirom na razne netočne in celo strankarsko tendencijsne vesti »Jutra« in »Slovenca« glede likvidacije pokrajinske uprave v Ljubljani, oziroma glede ureditve srezov v ljubljanski in mariborski oblasti smo se obrnili na najmerodajnejše mesto, kjer smo zvedeli resnico o dejanskem položaju.

Zakon o razdelitvi države na oblasti in zakon v obli upravi se glede Slovenije izvrši popolnoma, oziroma se je že izvršil. De iure že obstojata ljubljanska in mariborska oblast. Kar se tiče kompetence ministrstva notranjih zadev, že funkcionirata obe oblasti v svojem delokrogu. Glede ostalih odločkov je že vse določeno in se izvede takoj, kv določi centralna vlada tozadnji datum. Prve dni v februarju bodo izvršene zakonske določbe, kar se tiče oddelka za kmetijstvo.

Z razdelitvijo na oblasti se je takoj pričelo z organizacijo tistih srezov, ki so v Uredbi o razdelitvi države na oblasti predvidene. Storitveni so že vsi koraki, da se to izvrši čimprej, kar se bo zgodilo v približno štirinajstih dneh. Te dni izide odlok ministrskega sveta o sedežih srezkih poglavarjev in o imenovanju uradnikov za nove sreze.

V ljubljanski oblasti sestavljajo sreze sedanji politični okraj: **Mesto Ljubljana** in okraj: **Cromelji; Kamnik**, razen občin Motnik, Trojane in Spitalič; **Kočevje; Kranj** z Jezerskim; **Krško; Litija; Ljubljana okolica; Logatec; Novo mesto; Radovljica**; od bivše Slaj-

ske tvorita en srez sodna okraja **Brezice in Sevnica**; en srez tvori sodni okraj **Laško** razen občine Sv. Ruperta. Pod ljubljansko oblast prideta tudi občini Veliki kamen in Mrčno selo od kozijskega sodnega okraja in končno **Kostav**.

V mariborski oblasti sestavljajo sreze: **mariborski levi breg**, ki ga tvori mesto Maribor, sodni okraj Maribor levi breg in sodni okraj Sv. Lenart; **mariborski desni breg**, ki ga tvori sodni okraj Maribor desni breg in Slovenska Bistrica; **dravogradski**, ki ga tvori sodna okraja Marenberg in Guštanj; **slovenigradski**, ki ga tvori sodna okraja Slovenjgradec in Šoštanj brez občine Šmartno na Paki, občini Gornji Dolji in Koziak iz konjiškega sreza; **konjiški** s sodnim okrajem Konjice brez občin Gornji Dolji in Koziak; **gornjegrajski** s sodnim okrajem Gornji grad in občino Šmartno na Paki; **celjski**, ki ga tvori sodna okraja Celje in Vransko; **šmarško-rogaško-kozijski**, ki ga tvori sodni okraj Šmarje, Rogatec, Kozeje in občina Stopce iz ptujskega sreza; **ptujski** s sodnim okrajem Ptuj brez občine Stopce in s sodnim okrajem Ormož; **ljutomerško-radgonjski**, ki ga tvori sodna okraja Ljutomer in Gornja Radgona z Apaško kotlino; **Murska Sobota, Dolnja Lendava in Medjimurje**.

Razdelitveno delo in organizacija srezov se vrši brez vseh težav in ovir. Tudi Medjimurje ostane v smislu uredbe pri mariborski oblasti.

Na razpotju evropske usode.

Od našega stalnega dopisnika.

Dr. A. B. London, januarja.

Predvidevani politični dogodki so se razvili v Angliji z matematično sigurnostjo. Bilo je »fair play« z vseh strani, in Baldwinova vlada je padla, kakor pravijo Angleži, »z razvito zastavo na svojem jamborcu«.

V pomembni seji parlamenta, na kateri je izročila — prvič v zgodovini Britanije — konservativna vlada svojo oblast neoliberalnemu kabinetu, je vladala neka čudna veselost. Ministrski predsednik je bil izvrstno razpoložen, kar je v dvojnem pomenu besede izkazovalo zaupanje. Nebo je bilo jasno, solnčno, kakor pred Austerlitzem. Toda bilo bi pogrešno, smatrati, da so konservativci premagani. Kljub glasovanju je imel g. Baldwin tega dne več sreče kot pa Lloyd George. To pa ni nič čudnega, saj uganja Lloyd George svoj politični diletantizem do nezvesti. 24 ur pred usodnim glasovanjem je pisal o dr. Benešu besede: »Gospod Beneš je pač majhen mož, ki ustvarja združbo, se vozari po vsej Evropi ter izvršuje pri tem naloge, ki mu jih stavlja francoska vlada.« Politik, ki piše o največjem diplomatu pacifiističnega mišljenja v takem tonu, pač ne zasluži več kot preziranje širokih ljudskih plasti.

Gospod Baldwin je bil sijajno inspiriran, ko je na markantnejšem delu svojega govora siknil ono znano o »koncu liberalizma v Angliji«. To pa ne velja o liberalcih samo radi tega, ker drže uslužno stremena laburistom. Vzrok leži drugje: liberalci so danes brez vsakega načela.

»De quoi demain sera-t-il fait?« To usodno vprašanje je sprožil konservativni član zbornice.

Ramsay Macdonald.

Henry D. Davrag je obelodanil v »Revue de Paris« zelo plastično sliko novega predsednika angleške vlade. Macdonald se je rodil v majnem škotskem ribičem pristanu. Trenutno se nahaja v 58. letu svoje starosti. Macdonald je obiskoval samo ljudsko šolo. Ali njegov učitelj se je za njega zanimal ter ga je še izpopolnil. Pozneje je bil pomočnik v neki londonski veletrgovini. Poleg tega je obiskoval v večernih tečajih pouk iz naravoslovja. V letih od 1888 do 1892 je deloval kot tajnik nekega poslanca. Tako se je seznanil s politiko in uredništvom. Prepotoval je Južno Afriko, Avstralijo, Kanado, Indijo in Evropo. L. 1906 je bil izvoljen kot poslanec grofovine Leicester. Može ima, kakor pravi »Revue de Paris«, vse čednosti in pogreške avtoriteta, na splošno pa je velik gentleman. Njegovi prijatelji v Labour Party, večina iz revnejših slojev, ga smatrajo kot vzor uljudnosti in pravico ljubezni. Tudi v najostrejši debati Macdonald ne izgubi ravnotežja ter je vedno koncilijanten. Njegov izraz v obrazu je resen, kadar se pa nahaja v svojem priprostem domu (v bližini Bolesice-parka), med svojimi otroci, tedaj je naravnost ljudomil. L. 1911 mu je umrla žena. Pred leti je poročil hčerko znanega kemika prof. Joh. Hall. Odstotina. Bila je izredno naobrazena ter je imela velik vpliv na svojega moža. Spominu svoje žene je poklonil ganljivo avtobiografijo. Macdonald je oče petih otrok. Najstarejši sin je arhitekt, drugi sin študira v Oxfordu. Dvajsetletna hčerka Miss Isabel Macdonald bo v Downing Street domačinka, ko prevzame Macdonald vladno poslo. Na svoji mizi ima Macdonald celo vrsto pip, ker je strasten kadilec. Ima tudi veliko biblioteko. Nod knjigami visijo Cromwellovi portreti v vseh fazah njegovega življenja.

Razširjalte „Narodni Dnevnik“.

Politične vesti.

— **Politična situacija.** »Obzor« izjavlja med drugim: Po najnovejših vesteh je verjetno, da se sestavi v beograjskem parlamentu opozicijski blok, ki naj bi ga tvorili demokrati, federalistični blok in na brže zemljoradniki. Dva socialista kot prava opozicijska močeta v opozicijski blok. Brezdvomno bi bil opozicijski blok številčno dovolj močan, da zruši sedanjo vladu, toda gre za to, kaj bo po padcu sedanje vlade? Ne vemo, kako daleč so uspešna pogajanja med dr. Korošcem in Davidovićem, toda ne verujemo, da bi dr. Korošec in Spaho nasleda demokratom in pomagala zrušiti sedanjo vladu ter tako pripraviti pred radikalno-demokratski koaliciji... Po Pasčevem povratku pridejo pred parlament širi važne stvari: francosko posojilo, sporazum z Italijo, zakon o centralni upravi in proračun. Ako radikalna vlada vse to izvrši, potem lahko mirno gleda do aprila 1925 in se more celo leto pripravljati na volitve. Mislimo, da je demokratom zelo dobro znano, kaj bi to pomenilo za njihovo stranko. Zato je mogoče, da stavijo demokratski federalističnemu bloku take predloge, ki jih bo lahko sprejel.

— **Ostavka demokratskega poslanca.** Demokratski poslanec za smederevsko okrožje Dragutin Pantelić je podal brez motivacije ostavko na svoj mandat.

— **Demokratski vsevidci.** Beograjska »Pravda« poroča, da bi nemški parlamentarni klub v slučaju glasovanja o zaupnici sedanji vladi ostal nevturalen v vseh ustavnih vprašanjih, oziroma da se ne bo udeležil tega glasovanja. Nemci bi pomagali bloku samo tedaj, ako bi krona prevzela inicijativo za revizijo ustave.

— **Zakonski načrt za odstavitev grške dinastije.** Grška republikanska stranka je predložila atenski zbornici zakonski načrt glede odstavitve dinastije Glücksburg. Načrt zahteva popolno razglasitev proti niki očiščeni in izgon vseh članov dinastije iz države. Razlogi pravilo, da je povratek Konstantina zakrivil poraz v Mali Aziji in da se je kralj Jurij udeležil protirevolucionarnega šibanja. Parlament bo v kratkem razpravljal o tem predlogu in se bo obenem pečal z drugim predlogom, ki zahteva takojšnje proklamiranje republike.

— **Izpopolnitev angleškega kabineta.** Angleški kabinet je bil te dni izpopolnjen. Značilno je, da je bila imenovana za parlamentarno tajnico delavskega ministrstva Mis Margaret Bendfield.

— **Proglasi o priliki Ljennove smrti.** Predsedstvo vseukrskega posvetovnega kongresa je izdalo na naveden priliki, ki pravi, da je Ljenna umrl baš v času, ko se bliža konstituiranje sovjetske zveze svojemu koncu. Sovjetska vlada bo skušala uresničiti Ljennovo voljo, ki zahteva ozko vez med delavci in kmeti. Kar je edino pravilna pot za boljšo bodočnost. Proglas sliče vsebine je izdal na narod tudi osrednji odbor. Končno je izdal proglas tudi revolucionarni vojni svet na armade in morarice s pozivom, naj ostane na svojem mestu kot barikada oktoberke revolucije in sovjetske države.

— **Sozljive politike in avstrijske vlade.** Avstrijski zastopnik v Moskvi je dobil brezvilni nalog, naj izreče sovjetski v zvezi s sozljive avstrijske zvezne vlade. Sličen nalog je dobil tudi poljski predstavnik pri sovjetski vladi. Ministrijski predsednik Granski pa je poslal sovjetski vladi sozljivo brzojavko.

— **Češkoslovaško-jugoslovenski koridor.** »Narodni Listy« zahtevajo, naj se pri pogajanjih za mačbarsko inčezmsko posojilo vzpostavi v mirni pogodbi z Jugoslavijo pravica zveze Češkoslovaške z Jugoslavijo preko Mačbarske.

Časopisni glasovi.

»Politika« piše dne 24. jan.: Opozicijski blok je nastopil večer privrkat kot celota, a prvi utis ni bil dovoljen zani. Opozicijski blok je bil zastopan s pravim številom poslancev, četudi je vladna večina bila kompaktna. Seji je prisostvoval tudi Ranković, ki je glasoval za vladu. V teku dneva so se sestali načelniki strank, ki namenjajo sestavi opozicijski blok. Vsak zase je podal konkreten predlog o delu na podlagi prejšnjih razgovorov. Na prvi seji predstavnikov bloka se bo razpravljalo o tem, da se določi enoten program. Radikalni ne verujejo, da se sestavi opozicijski blok na širši osnovi. Toda načelniki opozicije so vedno optimistično razpoloženi. To pa ne velja za vse člane opozicije, ker so se večer opazili gotovi znaki pesimizma in skeptičizma pri članih opozicije. Blok bo po njihovem mišljenju mogel nastopiti le kot taktična celota, četudi bi bil vsak širši sporazum nemogoč. »Nova Pravda«, glasilo Narodno-socialistične stranke, prinaša v svoji zadnji številki članek, kjer obravnava vprašanje protiklerikalnega bloka z ozirom na spor za ljubljanski mandat. »Nova Pravda« pravi, da se JDS doslej še ni izjavila za partitno in enakopravno zastopstvo vseh protiklerikalnih strank v enotnem bloku. Nasprotno, JDS je identificirala protiklerikalno fronto s svojo lastno stranko. Vse ostale protiklerikalne stranke naj bi likvidirale, samo JDS naj bi ostala. To stališče JDS pa za narodno-socialiste ni sprejemljivo. Toda tudi za slučaj, če bi JDS opustila svoje nevezdržno stališče, so zadnje tedne nastale zapreke, ki onemogočujejo NDS skupne volilne nastope z JDS. Izven spora je, da bi moral Reiser po sporazumu z Narodno-napredno stranko odložiti svoj mandat dne 1. januarja. Pogodba je jasna in vsako zavijanje s strani JDS odveč. To ve danes vsa slovenska javnost. JDS se je pa navzile jasnim sporazumom določil postavila na stališče, da ne odstopi svojega mandata dr. Ravnharju. Kršila je sporazum in zatutila svojo besedo. Sedaj nastane za nas vprašanje, ali je sploh mogoče sklepati v danem slučaju z naše strani volilni sporazum z JDS? Ali nismo v nevarnosti, da bi JDS kot dr. Ravnharjevemu slučaju ne držala besede? Ali je sploh mogoče sklepati sporazum s stranko, ki s čisto gesto in mirno dušo sprejema očitek besedolomstva? Mnenja smo, da se s tako stranko ni mogoče vesti k eni mizi. Protiklerikalni blok ni mogoč brez iskrenega hotenja, predvsem pa ne z ljudmi, ki ne dajo nič na očisto izjavo tega, za kar so se pogodili, in s čisto besedo zavzeli. Politčni porci bi bili, če bi se s kom vezali edino zato, da bi bili okoliščini. Kakršna je danes situacija, protiklerikalni blok ni mogoč v formi, da bi bil v njem udeleženi tudi voditelji JDS. Z Reiser-dr. Ravnharjevo afero je takemu bloku vzeto moralno oporišče in izključna krivda JDS je, da smo danes od skupnega protiklerikalnega nastopa še veliko bolj oddaljeni, kot kedaj prej.

Opozarjamo na današnji protestni shod proti sporazumu z Italijo ob 6. uri zvečer v dvorani „Uniona“

Beleške.

Izredna veljkodušnost. Na popoldanski seji narodne skupščine dne 24. t. m. je klerikalni poslanec g. Fran Kretnar po temeljitem odgovoru ministra dr. Srškega ponizno izjavil, da se z ministrov izjavo strinja le delno, pristavil pa je, da toplot še neče strogost vlade... Vlada je po tej veljkodušni izjavi bistveno odlegla. — Wie sich der kleine Moritz...

Bistvene razlike. NNS je proglasila bojkot demokratski stranki. Demokratska stranka pa odgovarja nato z bojkotom — oseb. — NNS je proglasila bojkot, da ubije besedolomstvo, demokratska pa zato, da ubije — nasprotitka, torej osebo. — NNS je proglasila bojkot, da dvigne javnost in poštenost, demokratska stranka pa proglasila bojkot, da s terorjem prisili naša prva kulturna društva, da padejo na nivo političnih organizacij. — Ali je mar tudi slovenska javnost tako padla, da bi morali k tem bistvenim razlikam pisati še komentar?

KINO MATICA

24., 25., 26., 27. II.
„Grihi očelov“

Krasna življenjska tragedija v 6. dejanjih z ljubko
CONSTANCE BINNEY.

Mariborsko pismo.

Najcenejši slovenski dnevnik. — Pomorska propaganda. — Profituberkulozna liga.

Maribor, 25. jan.

Naši demokrati so za svoj dnevnik »Tabor« razpisali konec lanskega leta »beli tedens«, to je teden za razširjenje lista med ljudstvo in pridobivanje novih naročnikov. Skril so takrat celo svojo pravo barvo ter trdili, da je list glasilo vseh narodnih Slovencev, ni imel uspeha, kajti uprava je bila sedaj prisljena s 1. februarjem povišati naročnino od 12.50 Din mesečno na 18 Din za zunanje naročnike, ki list prejema po pošti ter na 19 Din mesečno za one, katerim se dostavlja na dom. To bi nas sicer prav nič ne zanimalo, ker je to stvar uprave omenjenega lista, če bi se ta uprava ne povzpela pri objavi teh novih cen do neresnične trditve, da ostane »Tabor« kljub temu povišanju najcenejši slovenski dnevnik. Uprava pravi namreč v današnji številki: »Vključ temu nujno potrebemu povišanju naročnine ostane »Tabor« še vedno najcenejši slovenski dnevnik, zato prosimo vse one, ki vidijo potrebo edinega slovenskega dnevnika v obmejnem Mariboru, da pridobivajo nove naročnike.« Daje pravi uprava tudi, da stanejo vsi ljubljanski dnevniki 20 Din mesečno, kar pa absolutno ni res. Naš list »Narodni Dnevnik« stane samo 16 Din mesečno in po tej ceni ga naroči lahko tudi v Mariboru vsakdo in se mu že dopoldan vsakega dne dostavi na dom. Najcenejši slovenski dnevnik je torej »Narodni Dnevnik«, in »Tabor« naj v svoji reklamni ne piše neresnice!

Zanimanje za naše morje in pomorstvo, ki se poraja med vsemi plasini in po vseh delih države, posebno, odkar je razširila svoje živalno delovanje »Jadranska Straža«, se pričenja polagoma buditi tudi pri nas v Mariboru. Je lanko in predlasko leto je priredil pod okriljem Ljudske univerze veliki propagator zanimanja za pomorstvo, poročnik trgovske mornarice, g. Rudolf Crnić iz Zagreba, pri nas dvoje zanimivih predavanj o tej stroki, dne 4. februarja letos pa priredi zopet in sicer tretje svoje predavanje istotako v Ljudski univerzi. Razen tega prireja zadnje čase predavanja o pomorstvu tudi naš mariborski poverjenik »Jadranske Straže«, g. Mile Sertič. Imel je doslej že več lepo uspešnih predavanj v okolici, tako v Slovenski Bistrici, v Studencih itd. namerava pa prirediti

slučajna predavanja tudi še v Ptuj, Sredu, v drugod. Tudi predela za ustanovitev p. družnice »Jadranske Straže« v Mariboru bodo kmalu gotova in se bo te dni vršil ustanovni občni zbor. Želeli bi bilo, da bi se ustanovnega občnega zbora udeležilo več ljudi, kakor zadnjega porazgovora. V Mariboru živi več tisoč Primorcev, ki vedo, kaj je morje in kakšen je njegov pomen za narodno gospodarstvo, zato bi ravno v Mariboru »Jadranska Straža« morala dobiti največ res delavnih in razumevalnih članov. Bodočnost naše države leži v veliki meri na morju, zato je dolžnost nas vseh, da pomagamo vsaj po svojih skromnih močeh ustvariti to bodočnost.

Tudi naša Profituberkulozna liga se uspešno giblje. Njen ambulatorij v Stolni ulici redno posluje in je storil že doslej veliko in vse hvalje vredno človekoljubno delo. Velika izguba je zadela ligo z nenadno tragično smrtjo ambulante, g. Kranjčeve. Odbor se je na zadnji seji spominjal s hvalečnostjo in obžalovanjem. Značeno je prevzela sedaj njeno mesto ga. dr. Turšičeva, stalno ambulanko pa bo morala lisa šele dobiti in bo te dni razpisala mesto, za katero je določila mesečno plačo 1400 Din. Te dni bo liga odposlala več tuberkuloznih otrok v svrhu lečenja v Topolšico, tekmo leta pa bo ustanovila v bližini Slovenske Bistrice poletno solnčno ležišče in okrevališče za bolno šolsko mladino. Liga deluje le s pomočjo prostovoljnih donosov javnosti in skromne članarine, zato je njeno delo tembolj vredno pohvale. Želeli bi bilo pač, da bi se za to človekoljubno institucijo vzelo tudi ministrstvo za narodno zdravje ter jo po svojih močeh finančno podprlo. Istotako potrebno pa bi bilo tudi, da bi se ideja lige zanesla v najširše plasti naroda in da bi se vsaj v vseh večjih krajih ustanovile njene podružnice. Da je mogoče ustanoviti podružnice tudi v malih predeških vaseh, je dokazal slajno marljivi učitelj g. Čučnik pri Sv. Juriju v Slovenskih gorah, ki je nedavno ustanovil v svoji vasi podružnico, ki šteje že danes krog 200 članov. Delovanje Profituberkulozne lige bi se moralo raztegniti na vse dele naše države, kajti ravno boj proti tuberkulozi je v sedanjih časih, ko ta zahrbita bolezen mori tisoče in tisoče v najbolj življenjski dobi, najbolj potreben in nujen.

Iz strankarskega življenja.

Krajevna organizacija NSS v Mariboru. Danes v soboto 25. t. m. ob 8. uri zvečer se vrši v prostorih restavracije »Orovič« sestanek vseh članov krajevnice organizacije, na katerem bodo delegati poročali o seji osrednjega izvrševalnega odbora NSS v Ljubljani. Konrad Zunderl, predsednik.

Občni zbor krajevnice organizacije NSS v Celju se vrši z običajnim dnevnim redom danes v soboto 25. t. m. ob 8. uri zvečer pri »Wilsonu« v Gaberjah. Občnega zbora se udeležijo tudi član strankinega načelnstva iz Ljubljane. Odbor.

Prosveta.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Drama.

Začetek ob 8. uri zvečer.

Sobota 26. jan. Golobček. Red A.

Nedelja 27. jan. ob treh popoldne. Močniti pristan. Izven. Ob osmih zvečer. Osma žena. Izven.

Ponedeljek 28. jan. Hamlet. Red C.

Opera.

Začetek ob pol 8. uri zvečer.

Sobota 26. jan. Alda. Red F.

Nedelja 27. jan. Travlata. Izven.

Ponedeljek 28. jan. Zaprtio.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V MARIBORU.

Sobota 26. januarja. Onstran življenja. Red A.

Nedelja 27. januarja ob 15. uri. Namišljeni bolnik; ob 20. uri Zenitev. Red D.

LJUBLJANSKA DRAMA.

»O'hello«. Desdemona: ga. Marija Vera. Zanimiv kontrast kreacije g. Sarčičeve. Slednja nežen otrok, ki se ne zaveda svoje usode. Ga. Marija Vera lo sluti... Močno dramatično področje igranja. V zadnjem dejanju doseže svoj višek. Pretresljivo podane predstavitelj smrti. Zarko osveščen podzvest v boju z možovo strastjo. Polžukšen boj — manj tragična onemoglost. Muni melke vnanje linije in več utajenega viharja. Predstava je zlasti dosegla svoj višek v kreaciji Othella (g. Putjata). V svoji vlogi se je ves razrasel. Temperamenten, a ne rolnič divjak. Od zadnje predstave so našli izraza vsi detajli... Drugo dejanje in zadnje slike drame so užgale z neodoljivo močjo. — Tu ni bilo čuti onega grmkega videza, ki moči uho z rekviziti »teatra«. To je bil resničen človek, begajoč v resnični boli po odr. In plemeniti tudi v smrti. Upliv te izborne predstave se je čutil tudi v publiku.

Sporod v muzikalnega predavanja, pod imenom »Balada in melodram« za srednješolsko mladino obsega sledeče točke: 1. Uvodna beseda: prof. Emil Adamc, 2. Loeve: Ura, balada, 3. Ipvavic: Menih, poje dr. Aleksander Rigo, 4. Jeraj Karel: Lepa Vida, melodram v narodnem tonu, recitira ga. Vida Jerajeva, 5. Schumann: Dva grenadira, poje g. dr. Rigo, 6. Wagner. Zor predle in balada Sento iz opere »Va ni mornar«, poje gđ. Zikova ter ženski zbor.

Izredni občni zbor »Narodne Galerije« je v četrtek 31. januarja ob petih v srebrni dvorani »Uniona«. Prosimo člane za članarino.

I. Uvod v umevanje umetnosti. V soboto, dne 26. t. m. se vrši ob 6. zvečer v zborniški dvorani univerze šest predavanj z naslovom »Kompozicija«. Predava dr. iz. Cankar. Vstopnice pri vходу po 12 Din.

KINO TIVOLI

„Bestija v ženi“

III. del: Simptomna ljubezn

Od 24. do 27. I.

Drobne vesti.

+ **Francozi odkrijejo** na hiši, kjer se je rodil slavni pisatelj Emil Zola spominsko ploščo.

+ **Bivši nadvojvoda Evzen**, ki je v svoji mladosti obljubil večno devštvo, se je obrnil na papeža s prošnjo za odvezo od zablube. Papež je njegovi prošnji ugodil in 61 letni nadvojvoda se bo v kratkem poročil z neko bogato udovo švicarskega trgovca. Našla sta se denar in čast.

+ **Patriljarh Tihon** je izdal ukaz, ki odstavlja metropolit Severne Amerike Platona, ker je zakrivil sovjetski vladi in pravoslavni cerkvi škodljiva dejanja. Platon je pozvan, da se povrne v Rusijo in se ukloni naku svojeja predstojnika.

+ **Ponarejene desetmilijonske bankovce** so odkrili v Lvovu in drugih mestih vzhodne Galicije.

+ **Na skijih** so prišli štirje vojaški smučarji iz Arhangelska v Moskvo. 1300 vrst dolgo pot so napravili v 26 dneh in s tem drsežli svetovni rekord.

+ **Morski roparji** na Kitajskem so nedavno napadli neko angleško ladjo, ki je vozila dvesto potnikov. Kapitana in dva stražnika so umorili, kitajske potnike pa odvedli kot talce s seboj v gorovje.

+ **Izpruščeni** so bili vsi revniški ruski kmetje, ki so se nahajali v zaporih, ker niso plačali zaračunanih davkov v naravi.

+ **Dve zrakoplovni nesreči** sta se pripetili pretečeno nedeljo v Italiji. Na letališču Malrenea je zagorel v višini 600 metrov neki zrakoplov za bombardiranje in padel v sneg. Istega dne je preizkusil v Savoni neki pilot novo letalo in je pri tem padel z višine 300 metrov na tla. Oba pilota sta ostala mrtva.

+ **Velik del mest** in vasi je na Irskem pod vodo. Na nekaterih krajih je voda dosegla višino enega metra. Pri met med obalo in notranostjo je deloma prekinjen.

+ **Zenske** so pričele življeno tekmovali z moškimi trgovci v Londonu. Na hišah se pojavlja vedno več napisov z ženskimi imeni. Zenske pa nimajo vstopa na borze in v trgovske klube. Tja pošiljajo svoje prokuriste.

+ **Zaprtili** je bilo več komunističnih parlamentarcev v Rusiji, o katerih domnevajo, da so člani tajnih zarot.

+ **V Budimpešti** je umrl slaven madžarski pianist grof Geza Zichy, ki je že s štirinajst letom izgubil desno roko.

+ **Španski direktorji** bo o priliki krajevnega rolnskega del pomolosti večje številu kaznjencev, med temi oba morilca blvsiga ministrskega predsednika Dato. Enega morilca je svoječasno Nemčija izročila samo pod pogojem, da ne bo usmrčen.

+ **Hčerki Vorovskega** je nakazala sovjetska vlada pokojnino v višini prejemkov, ki jih je dobil Vorovski kot zastopnik Rusije v Italiji.

+ **Mehikanski vstaji** so obstreljevali dve ameriški ladji, ki sta hoteli zapustiti bikirano pristanišče Tampico. Radi tega je poslala ameriška vlada v Vera Cruz osem bojnih ladij.

+ **Ravnatelj mednarodnega delovnega urada**, Albert Thomas, se je mudil v Berlinu, kjer je proučeval vprašanja, ki so v zvezi s problemom osemurnega delavnika.

+ **V Katogatu** in Sundu je zamrznilo ledu nad šestdeset ladij, ki so popolnoma odrezane od obale. Danska vlada je uvedla v svrhu prehrane moštvu zračno službo.

+ **Nemški jezik** pri Celnih. Kakor javlja praska »Bohemia«, je odredilo češkoslovaško vojno ministrstvo, da morajo vsi častniki češkoslovaške armade perfektno govoriti tudi nemški jezik.

+ **Za britanskega zastopnika** v Carigradu je bil imenovan državni tajnik Ronald Lindsay.

+ **Stojlino pred zelo težkimi naloga**mi, je izjavil Macdonald po glasovanju v zbornici. »Bodi pa delo bodoče vlade uspešno ali neuspešno, nobena vlada, ki je prevzela odgovornost za delo, ni šla na svoje delo s tako poštenimi načrti.

+ **Prva naloga** nove angleške vlade bo posredovanje med stavkajočimi železničarji in železniškimi družbami. — Javno mnenje je proti stavkajočim. Ti pa izjavljajo, da bodo morale družbe po štirinajstih dneh odnehati.

Dnevne vesti.

Ljubljana, 25. januarja 1924.

Še o boju proti draginji

Ne moremo in nečemo slediti prostostnemu tonu popoldanske izdaje »Jutra«, ki se še vedno po nevednem imenjuje »Slovenski Narod« in zato si dovoljujemo samo par konstatacij in pripomb.

Bistvo našega spora s »Slovenskim Narodom« glede boja proti draginji je v tem, da odklanja »Slovenski Narod« sploh vsak boj proti draginji, dočim odklanjamo mi samo take protidraginske zakone, kakor sta jih izdajala demokratska prvaka dr. Kukovec in dr. Žerjav, ker se je z njimi samo ovirala produkcija ter šikaniralo obrtnika in trgovca, ne da bi se pri tem pomagalo konzumentu.

S tem pa smo zadeli že v bistveno nalogo, ki jo mora rešiti vsak dober protidraginski zakon. Pomagati mora resnično konzumentu, ne sme pa ovirati razvoja produktivnega dela. Prav žal nam je, če »Slovenski Narod« vsled svoje nepričakovane zaljubljenosti v bivše demokratske ministre ne more razumeti takšne osnove protidraginskih zakonov, toda zato pa bodo naši bralci, ki niso plačani od spanja, kot »Slov. Narod«, razumeli, da je marsikaka stvar neupravičeno draga.

Predvsem vsi oni izdelki, katerih cena je nad svetovno paritetno. Dalje vsi oni neobhodno potrebni predmeti, ki se podraže za nepotrebnim posredovalcem. Zakaj mora n. pr. plačevati konzument drago pristojbino Prometnemu zavodu za premog, ko bi ga mogel naročiti naravnost pri Trboveljski družbi? Zakaj treba, da pada naša kultura, ker draže gotova založništva slovensko knjigo na naravnost oduroški način? Zakaj ne bi država poskrbela za cenen kredit trgovcem in obrtnikom, ker tudi to je naloga protidraginskega zakona.

Pa kaj bi naštevali, kje povsod bi mogel protidraginski zakon ugodno vplivati, vsaj ve to vsak konzument in vsak davkoplačevalec le predobro. Zalogostno, če »Slovenski Narod« in njegov zapleteni sufler tega ne vesta!

Socialna pravičnost zahteva, da štiti država revnejše sloje in če ni drugače tudi s protidraginskim zakonom. Napredek našega gospodarstva pa zahteva, da noben protidraginski zakon ne ovira produkcije.

To stališče smo zagovarjali mi in po tem stališču bomo tudi sodili načrt finančnega ministra dr. Stojadinovića. Ne bomo pa sledili metodi »Slov. Naroda«, ki se že sgraža nad načrtom dr. Stojadinovića, še predno ga po. Na vse druge neslanosti »Slov. Naroda« in na njegove smešne skrbi za naš obstoj pa ne more biti naš odgovor drugo — ko prezir.

Na cedilo so ga pustili. V četrtkovni seji občinskega sveta je JDS prav klavno odzdravil. V debati za občinsko avtonomijo ni vedela ničesar povedati in stvarno utemeljitev s svoje strani iznešenih prihodov na pokrajinsko upravo. Nasprotno. Podnacionalni JDS kluba je celo izjavil, da sploh ni čital priporočbe gospoda Turka in da je o cel stvari poučen le v toliko, kolikor je slišal v občinskem svetu. Lepo od JDS ni, da pusti g. Turka, ker se vse vlad bolezni ni mogel udeležiti, kratkotalno na cedilo. Najmanj lepo od tistega, ki je gosp. Turku pomagal v podpis vlogi na pokrajinsko vlado. Čemu ste potem po »Jutru« robandili, če pa potem pred forumom, kjer bi bilo ziniti stvarno in utemeljeno besedo — močite, oziroma govorite zato, da govorite, ne pa zato, da bi kaj povedali!

Dr. Schenka. V notici, ki smo jo včeraj pod naslovom približili, je izpadlo ime novega službovalca gospoda Schenkota. Zato izpolnjujemo na kratko svojo notico. Znanega dr. Schenka je vstopil kot koncipient v pisarno demokratskega prvaka dr. Sabothya.

Muzel Petra I. Osvoboditelja. Ministrski svet je sklenil, da odkupi vilo na Topčideru, kjer je umrl kralj Peter I. Vilo bodo pretvorili v muzej, ki se bo imenoval muzej Petra I. Osvoboditelja.

Imenovanje. Z ukazom Nj. Vel. kralja je imenovan za suplenta na gimnaziji v Sisku g. Franc Grafenauer, absolviran filozof in strokovni učitelj na tej gimnaziji.

Svetosavska proslava v Beogradu. Na Svetosavski proslavi v Beogradu bodo zastopali kot odposlanci ljubljanske univerze dekan filozofske fakultete dr. Jovan Hadži, profesor dr. Dolenc kot predsednik združenja univerzitetnih nastavnikov, izmed slušateljev pa pravnik Viktor Korošec in tehnik Josip Fatur.

Zatvoritev pomožne pošte Razbor. Pomožna pošta Razbor v področju pošte Loka pri Zidanem mostu je začasno zatvorjena.

Zvišanje vstopnine v mestni ljudski kopeli. Vstopnina za mestno ljudsko kopel je bila dosedaj tako minimalna, da se rediški stroški niso mogli več kriti. Z ozirom na to je mestni magistrat sklenil, da se zviša vstopnina za prvo kopel na 4 Din, za kadno kopel pa na 6 Din.

Zastrupljenje z alkoholom. Po službeni statistiki je bilo minulega leta v naši državi nad 300 slučajev zastrupljenja z alkoholom, ki so imela za posledico takojšno smrt. V istem času je zmrinilo v državi nad 200 oseb, od tega števila odpade na pijanice nad 60%.

Rimsko pokopališče so odkopali te dni pri Virovitici, ko so kopali gline za žpeko. V globini 3 m so našli več zaprtih kletinastih žar s pepelom. Ker se ni ničesar našlo za najdene predmete, so jih delavci pri izkopavanju precej razbili in uničili. Med pepelom so našli tudi več nakitnih predmetov, razne obseke, uhane, obročke in drugo drobnarijo.

Seznam naših državljanov v Rusiji. Mednarodni komite Rdečega križa v Ženevi je poslal našemu Rdečemu križu seznam naših državljanov in ujetnikov, ki se še danes nahajajo v Rusiji. Rdeči križ je izročil te seznane ministrstvu vojne in mornarice, kjer lahko dobijo informacije oni, ki ne vedo, kje se nahajajo njihovi sorodniki-ujetniki.

Z ozirom na neresnične vesti, katere razširjajo razni listi, da je predsednik tukajšnje organizacije, brat Božo Tripal, odstopil, izjavljamo, da so te vesti neresnične ter poudarjamo, da je predsednik »Organizacije Jugoslovenskih Nacionalistov v Celju« še vedno načelnik brat Božo Tripal.

Novomeške vesti. Torkov semen je bil zelo slabo obiskan. Prodajalec je bilo v izobilju, kupcev silno malo. Živilni in prašičem je cena padla. Zadnji so se popoldne dobili globoko pod sto. Izvršenih je bilo tudi več žepnih tatvin. — Umrl je Alojzij Brodar, posestnik na Ločenski cesti. Okoli Silvestra mu je na zmrazel snegu spodrsnilo in padel je tako nesrečno, da si je zlomil hrbtenico. — Seja okrajnega šolskega sveta je bila v četrtek. Sklenila so se razna predlaganja služb, kar mora pa vse na ministrstvo v Beograd. Ob tej priliki je imel nadzornik za meščanske šole g. Hočevar iz Ljubljane popoldne v osnovni šoli predavanje o Pomladku Rdečega križa. Prisostvovala je učiteljstvo in profesorji. Upati je, da se idealna, krasna organizacija Pomladka Rdečega križa usidra tudi v Novem mestu, ko je vendar že razširjena po vsem kulturnem svetu. — Gosp. Bon je svoj gostilni v Gornji vasi prizidal salon, ki ga je pomaknil za 50 cm na občinsko cesto. Ta 50 centimeter-ski prizidek bo treba zdaj najbrže podreti.

Celjske vesti. Živiljenja se je naveličal. V svoji hiši v Savodni, poleg mestne klavnice, se je v četrtek popoldne na svoji postelji obesil Ivan Suppan, mesar v Aleksandrovi ulici. Naši so ga mrtvega. Kaj je vzrok samomora, ni znano. — Odgovorno uredništvo »Cilicere« je z zadnjo številko prevzel Fran Kolletnik. Poslanec Schauer, dosedanjí odgovorni urednik, pa se podpisuje še dalje kot glavni urednik lista. — Novo zimo smo zopet dobili pri nas. Zavladal je zopet mraz, kakor je bil pred pričetkom 14 dnevi. Tudi vode so zopet nekoliko zamrzle. — Nadzorstvo lova je v celjskem občinskem okolišču doslej izvrševal odvetnik dr. Schurb. S tem je imel tudi pravico lovit. Občinski svet je nadzorstvo izročil sedaj trgovcu Franjo Kalanu.

Podaljšanje policijske ure v Mariboru. Policijski komisarjat v Mariboru opozarja, da se morajo prošnje za podaljšanje policijske ure predložiti vsaj 10 dni pred zaprosenim dnevom. Prepozno vlozene prošnje se ne bi moglo vpoštevati.

Mariborske vesti. Zaradi kaljenja nočnega mira so bile v četrtek aretirane tri osebe. — Policija je aretirala več oseb, ki so osumljene, da so bile udeležene na nekem vionu. Preiskava je v teku. — V soboto 26. t. m. ob 8. uri zvečer se bo vršil v restavraciji Narodnega doma občni zbor »Slovenske čitalnice«.

Starine v Splitu. Po velikem požaru v Splitu so našli pri kopanju tal med Leonardo tiskarno in mavzolejem več starih predmetov, ki segajo v dobo Diodokleijana, pa tudi v starejše čase. Tako so našli tudi neki kolec, o katerem trdijo arheologi, da je najstarejši predmet, kar jih ima Split med svojimi starinami in kaže, da je obstajal Split še pred Diodokleijanom. Arheologi se zelo zanimajo tudi za razvaline Stare biskupije in se nadejajo, da bodo dobili veliko množico starih predmetov, kadar bodo zidovje odstranjevali.

Samomor gimnazijca v Zemunu. V Zemunu se je ustrlel te dni dijak VII. razreda ondotoje gimnazije Gjorgje Sedlar. Pri njem so našli dve pisli, od katerih je bilo prvo naslovljeno na njegove starše. V tem pismu se poslavja od svojega očeta in matere in jih prosi, da mu oprostita njegovo čn. Drugo pismo pa je naslovljeno na učeno III. letnika trgovske šole Zoro P. in se glasi: Oj, ve ženske! Zapeljale ste že toliko mladih ljudi v smrt, vendar ste kljub temu čarobna bitja! Tudi Ti, Zoro, si ena onih ženskih herojev, ki ubijajo s svojimi postopanjem mlade duše. Vajala si me in me pripeljala v smrt. Gjorgje Sedlar je bil do smrti zaljubljen v krasno deklico in je z dovoljenjem svojih staršev že prošil za njeno roko. Zadnje dni je bil nekega večera z Zoro na neki zabavi, kjer je Zora plesala tudi z drugimi. Gjorgje se je vsled tega čutil užaljenega, ljubosumje mu je zmešalo pamet in je odšel in se trikrat ustrlel v glavo z revolverjem. Ko so ga dobili, je bil že mrtve.

Roparski umor v Sarajevu. Pred nekaj tedni je povzročil v Sarajevu veliko razburjenje roparski umor, ki sta ga izvršila 20 letni Smalbašić in 18 letni Sulje Ahmagić. Prvega morila so aretirali na postaji Višok, kjer je še s krvavimi sledovi kupoval vozi listek do Broda. Pri zaslišanju je te dni priznal, da sta izvršila umor skupno z Ahmagićem, ker jima je manjkalo denarja, da bi se odpeljala v Slavonijo, kjer bi vstopila v Čarugino družbo.

Trdovraten samomorilec. V Beogradu je bila te dni telefonsko obveščena redna postaja, da je neki Mita Stevanović v palilniškem okraju v samomorilnem namenu izpil večjo količino octovega esenca. Ko so prišli z rešilnim vozom ponj, so mu že pene stopile na usta, kljub temu pa je nahirnil rešilno moštvo, da izgine tja, odkoder je prišlo. Nato je zopet posegel po steklenici in izpil vsega skupaj do pol litra esenca. Ko se mu je pa nato stanje še poslabšalo, ga je minula samomorilna manija in si je sam poiskal zdravilnika, ki ga je rešil smrti. Vzrok tega njegovega početja ni znan. Oddali so ga na opazovalnico.

Absolventi višje strojne in stavbene šole v Ljubljani naj pošljejo svoj naslov oziroma izpolnjen prijavljalec na naslov Anton Poljšak, Ljubljana, Lončarska steza št. 10.

Požikusa kuha na plinu. Na mnogostevilna vprašanja, kdaj da se bo vršila požikusa kuha s plinom, nam vodstvo mestne plinarne javlja, da se isto vrši dne 1. februarja 1924 ob 5. uri popoldne v telovadnici Mladike. Predavanje je iz priljubljenosti prevzela gđ. Zemljanova, voditeljica gospodinske šole na Mladiki.

DNE 9. FEBRUARJA
V NARODNI DOM
NA »SPORTNI KARNEVAL«

Primorske vesti.

»Goriška Mohorjeva družba«. Tržaška »Edinost« prinaša dopis iz Gorice, ki pravi, da so novostariji (krščanski socialisti) sklenili ustanoviti »Goriško Mohorjevo družbo« po vzgledu prevajalske oziroma bivše celovške Mohorjeve družbe. Kakor znano obstoja v Gorici »Goriška Matica«, ki izdaja letno nekaj knjig, ki so med ljudstvom zelo priljubljene. Toda »Matica« ni po volji novostarijem, ki bi radi spravili v svoje roke vse politično in javno življenje na Goriškem. Briga jih ne, da so s tem zanesli razkol v versko-narodno ustanovo. Da-li se bodo njihove namere uresničile, je velikansko vprašanje. Nasprotno, zadnji proglas političnega društva »Edinost« v Trstu prica, da so merodajni činitelji uvideli, kam pelje pot popustljivosti in sklenili pozvati vse primorske Jugoslovence pod prapor enotnosti.

Nova kulturna nasilja na Goriškem. Z Goriškega prihajajo poročila, ki nam kažejo zopet nova kulturna nasilja nad našim življenjem na Primorskem. Celi vrsti slovenskih kulturnih društev v Vipavski dolini pa tudi drugod sta podprekturi v Gorici in Idriji prepovedali nadaljno delovanje, sklicujoč se na avstrijski društveni zakon. Tako je prepovedal goriški podprektelj nadaljno delovanje izobraževalnim društvom v Vipavi, Vrpolju, Sapi, St. Vidu, Surjahu, Gočah, Podragi, Dornbergu, Zaločah, Saksi in Spodnji Idriji. S tem udarcem bi bilo prosvetno delo med našim življenjem na Goriškem hudo prizadeto. Italijanom ni zadosti, da so spravili te kraje v hude gospodarske nepravilke, tudi duševno hrano, ki so jo zajemali Slovenci v teh društvih, jim hočejo odtegniti. Delovanje teh društev so cel čas od pretrata sem že tako in tako vedno ovirali fašisti, preprečevali razne prireditve in posetnike pogostoma dejansko napadali. Vendar jih je ljudstvo vedno rado posečalo. Zdaj sta pa podprekturi z enim samim dopisom njihovo delovanje napravlja konec, gotova sta mislila, da sta s tem spet napravila precejšen korak do asimilacije. Vest o tem nasilnem odloku je ljudstvo zelo razburila in potrla. Na podprekturi v Gorici je proti temu odloku protestirala deputacija, obstoječa iz odvetnika dr. Brajše in urednika Kemperle za Prosvetno zvezo ter dr. Besednjaka in poslanca Ščeka, ki sta zastopala politično organizacijo. Poslanec Šček je poslal obnem tudi protestno brzojavko Mussoliniju, v kateri zahteva, da se ta naredba podprektov ukine.

Fašistovska agitacija. Pod tem naslovom smo poročali, da agitirajo za fašiste tudi uradne osebe, med katerimi se najbolj odlikuje sežanski podprektelj. Nedavno je posetil v spremstvu nekoga poročnika fašistovske milice tudi Dutovlje in začel s svojo agitacijo. Ker se mu je pa zdelo, da je imel premalo uspeha, — nikdo se ni namreč od tej priliki vpisal v fašistovske vrste — sta agitatorja s popolnoma službenimi obziri prišla k županu in se začela zanimati za razne obrtne koncesije in sta županu ukazala, naj jima preskrbi seznam vseh obrtnikov. Ukazala sta tudi županu, da na vse obrtne vpiva, da pristopijo k fašistom. Iz strahu, da bi ne izgubili koncesije, se je res prijavilo nekaj obrtnikov, da pristopijo k fašistovski organizaciji. Takšen nastop državnega funkcionarja je pač graje vreden, fašisti pa s temi par novimi imeni tudi niso mnogo več pridobili kot imen.

Sokolstvo.

Sokol I. na Taboru v Ljubljani. Danes se vrši v društvenih prostorih proslava Sv. Save. Spominski govor ima br. dr. Ivan Lah. Po predavanju društvena čajanka. Bratje in sestre, udeležite se v obilnem številu. — Prosvetni odbor.

Celjsko Sokolsko društvo je imelo v sredo zvečer v mali dvorani Narodnega doma svoj občni zbor. V dvorani se je zbralo okrog 100 bratov in sester k zborovanju. Celjsko Sokolsko društvo obstoja že 34. leto in je bil letošnji občni zbor že 34. Starosta dr. Milko Hrašovce je otvoril občni zbor ter v izbranih besedah spregovoril navzočim o delovanju društva v minulem letu. Nato so podali svoja poročila društveni funkcionarji. Iz vseh poročil je bilo razvidno živahno delovanje društva v minulem letu in je članstvo poročila z zadovoljstvom vzelo na znanje. Pri volitvah je bil zopet starostom izvoljen dr. Milko Hrašovce, podstarostom pa br. Misja. Po končanem obravnavanju slučajnosti je starosta zaključil lepo uspešni občni zbor.

Dopisi.

Stražiče. Na Svečnico dne 2. februarja prirede ob 3. uri popoldne tukajšnji lovci veliko lovsko veselico v Sokolskem domu, na kateri bo odlikovan ob priliki petdesetletnega neumornega delovanja za napredek in procvit lova naš kulturnega, gosp. Emanuel Kovacič. Zeleti bi bilo, da se tega slavilja in veselice udeležijo vsi lovci iz cele bivše Kranjske, posebno pa pričakujemo od gosp. lovcev z Gorenjske polnoštevilne udeležbe in naj pripeljejo s seboj tudi vse ljubitelje lova in druge goste. — Sokolsko društvo je imelo dne 12. t. m. svoj redni občni zbor, na katerem je bil izvoljen stari odbor pod vodstvom br. staroste L. Mataja. Delovanje v domu je kaj živahno, ter se prav prično goji telovadba. Tudi prosvetni odtsek je prav marljiv v svojih prireditvah. V soboto dne 26. t. m. ob 20. uri in v nedeljo dne 27. t. m. ob 16. uri bo zopet igra »Lokalna železnica«. Zanimanje za prireditve je veliko. — V nedeljo dne 27. t. m. ob 13. uri lina Gasilsko društvo pri »Korošču« svoj redni letni občni zbor in namerava letos graditi nov gasilski dom ter si nabaviti moderno motorno brizgalno.

Razno.

Signaliziranje Marsu. Pariški listi javljajo, da bodo leto poskušali francoski učnjaki signalizirati prebivalcem na Marsu. V to svrhu bodo postavili na Jungfrau v Bernskih Alpah potrebne aparate. Z velikanskimi teleskopi bodo opazovali tudi, če bodo prebivalci na Marsu ta znamenja opazili.

Prenos kosti H. Sienkiewicza. Komitet za prenos smrtnih ostankov H. Sienkiewicza se je obrnil na švicarsko vlado s prošnjo, da bi dovolila prenos smrtnih ostankov H. Sienkiewicza na Poljsko. Švicarska vlada je prošnjo ugodila in se bo izvršil prenos njegovih kosti spomladi. Za sprejem smrtnih ostankov velikega pisatelja se vrše na Poljskem velike priprave. Sienkiewicz počiva sedaj v zakristiji katoliške cerkve v Veveyu.

Gospodarstvo.

Naša gospodarska zakonodaja.

Ne moremo oporekati naši narodni skupščini, da bi bilo njeno zakonodajno delovanje počasno. Nasprotno, kolikor pač gre, sledijo potrebni zakoni drug drugemu in naš pravni sistem se razširja od zasedanja do zasedanja.

Toda to delovanje parlamenta pa le je v vseh oziirih koristno. Parlament deluje včasih tudi prehitro in tako nastanejo zmešnjave, ki povzročajo ogromno škodo. Razne nasprotujoče si naredbe povzročajo v pravnem življenju negotovost, ki izpodkopuje zaupanje v naš pravni sistem.

V naprednih državah velja načelo, da predloži vlada vsak zakonski osnutek, ki se direktno tiče te ali one gospodarske panoge, zastopstvom dotične panoge v proučitve in izjavo mnenja. Pred vojno je bil to splošni običaj in se izvaja ta praksa deloma tudi še sedaj. Zgodil pa se — in ne ravno samo izjemoma — da pridejo pred narodno skupščino zakonski predlogi, ki jih poslovni svet ni niti videl niti pročit. Pa to še ni najhujše. Taki zakonski osnutki, ki jih ni proučil nihče razven dotičnega urada, ki jih je sestavil, neredko s posameznimi določili nasprotujejo obstoječim zakonom, ne da bi te zakone izrecno derogirali. Še več: iz novega zakona ni nikjer razvidna niti volja zakonodavca, da izpremeni obstoječe predpise, dočim bi se iz mnogih znamenj dalo sklepati, da zakonodavec ni niti nameravai spremeniti že obstoječih določb.

Taka praksa je umevno škodljiva. Zato je neobhodno potrebno, da prouče vsak zakonski predlog vsaj stanovski zastopniki zainteresiranih. Gospodarske zakone torej predvsem trgovske in obrtneške zbornice, industrijske zbornice itd. Potem bodo anomalije nemogoče. Nemogoči pa bodo tudi pojavi, kakršni se je pokazal ravno sedaj: komaj imamo novi taksni zakon, že se je pokazala potreba sprememb in dopolnil. To je brezplodno delo!

NARODNA BANKA

dne 15. januarja.

Aktiva: (V milijonih dinarjev.) Kovinska podloga v zlatu 68,6, v srebru 17,2, v tujih valutah 4,8, v depozilih v inozemstvu in raznih valutah 355. Skupaj 446. Pasovja 1.507,5. Račun za odkup kronskih novčanic 1.199,7, račun začasne izmene 387,8. Državni dolg 2.961,6. Vrednost državnih domen, založenih za izdajanje novčanic 2.138,3, razni računi 185,6. Aktiva skupno 8.827,4.

Pasiva: Vplačana glavnica v zlatu 22,1, rezervni fond 5,3, odtok bankovcev 5.810,7, državni račun začasne izmene 387,8. Državne terjatve 30. Razne obveze 383,4. Državne terjatve za založena domena 2.138,3, zlija za kupnino zlata za glavnico in fonde 49,1. Pasiva skupno 8.827,4 milijonov dinarjev.

Obrestna mera za eskompt menic 6%, za posojila proti zastavi 7%.

TRŽNA POROČILA.

Živilna.

Maribor, 25. januarja. Na trg je bilo dne 22. t. m. prignanih skupno 363 glav živine, in sicer: 6 konj, 126 volov, 218 krav, 4 bikli in 9 telet. Cene za kilogram žive teže so znašale: vol 13,50—14,50, bikli 11,25—13, krave 9,50—13, molzne ali breje krave 10—11,75, junčji 13 Din.

Zito.

Novi Sad, 23. januarja. Oves 242,50 do 250, koruza 255—276, moka št. 0 530, št. 2 475, št. 6 325—332,50, otrobi 150 do 153 Din.

Zganje.

Produkcija je bila lansko leto zelo velika pri kmetovalcih, dočim so producira e tovarne le manjše količine. Kmetijski izdelek je neprimkljen za izvoz. Dvojno žgano silivsko plačujemo v notranjosti Srbije in Bosne po 22—30, dobro bosansko trgovsko silivsko po 32 Din za liter.

Izvoz drv iz naše države je znašal lansko leto približno 700 metriskih stotov, v vrednosti preko 800 milijonov dinarjev. Največ drv je šlo v Italijo, namreč za 400 milijonov. Italija je sploh naša najboljša odjemalka lesa za kurjavo, ker uvaža eno tretjino svojega konzuma lesa za kurjavo iz naše države. V Francijo se je izvozilo za 40 milijonov in v Madžarsko za 30 milijonov dinarjev drv.

Mineralne vode v naši državi. Naša država je zelo bogata na mineralnih vodah. Največji vrelci je v Rožanski Slatini, katere se konzumira samo v naši državi 3.500.000 steklenic na leto. V Hrvaški in Slavoniji so najbolj poznane mineralne vode jamnička s 100.000, lasnjska s 300.000 in apatovačka mineralna voda s 400.000 steklenicami letnega konzuma. V Bosni je najznamenitejša Gruberjeva mineralna voda z 260.000 steklenicami letnega konzuma. V Srbiji sta najznamenitejši vukovačka in palanačka mineralna voda z 800.000 in 250.000 steklenicami letnega konzuma. Vukovačka kislavoda se tudi izvaža v Romunijo, Grčijo in Bolgarijo. Dosedanje izkoriščanje naših vrelcev mineralne vode še ni popolno.

Unificiranje monopolov. Državna uprava monopolov namerava unificirati vse monopole v državi.

Napredek našega železniškega prometa. Po podatkih prometnega ministrstva je znašal promet brzih, osebnih, mešanih in tovornih vlakov v letu 1923 575.545. Leto 1922 je znašal promet samo 402.012. Za letošnje leto računajo, da bodo dosegli vlaki število 700.000.

Lov v južni Srbiji je dal lansko leto dober rezultat. Statistika izkazuje za leto 1922/23, da je bilo vlovljenih v tem času v južni Srbiji: 200.000 zalcov, 20.000 lisic, 3000 kun, 2000 vider, 1000 volkov, 3000 jazbecov, 2000 divjih mačk, 60 medvedov in 40 divjih prašičev. Kože te divjadi ne so izvozile večjele v inozemstvo, predvsem v Ameriko, pa tudi v Anglijo, Francijo in Italijo. Izvoz gre preko Soluna. Najboljšo ceno doseže kože kun.

Predpisi za vinogradništvo. Komisija, ki jo je ustanovil poljedelski minister, da izdela predpise za vinogradništvo in načrt za obnovo in pospeševanje, je končala svoje delo. Te dni bo poročala ministru o rezultatih svojega dela.

Letošnja skupščina jugoslovenskih vinotarjev se vrši 16. februarja v Zagrebu. Skupščina bo razpravljala tudi o krizi našega vinogradništva.

Nezaposlenost v Romuniji. Naše romunsko poslanstvo v Bukarešti naznanja, da vlada v Romuniji velika brezposelnost ter svari delavce pred prihodom v Romunijo.

Emisijske takse delniških družb. Po pripominju 2. k. tar. post. 10. zakona o takсах in pristojbinah morajo vse družbe, ki so obstojale ob času, ko je stopil ta zakon v veljavo, to je dne 15. novembra 1923, ako še niso plačale takse od celokupne svoje glavnice, pa so jo bile po zakonu dolžne plačati v 90 dneh izza dne 15. novembra 1923, to je do dne 12. februarja 1924 prijaviti svojo glavnico in plačati takso. Družbe, ki izpolnijo to dolžnost, plačajo samo redno takso, sicer pa se jim naloži poleg redne takse še kazen v trikratnem znesku redne takse. Družbe, ki so izza dne 1. januarja 1919 izdale delnice s kurzom preko nominalne vrednosti, so v istem roku dolžne od razlike med nominalnim zneskom delnic in dejansko vplačano vsoto naknadno plačati takso po novem zakonu, obdani pa smejo eventualno že plačane emisijske takse.

Nemške reparacije naši državi. Po službenem poročilu ministra zunanjih del je kraljevina Srbija, Hrvatov in Slovencev v teku meseca novembra 1923 prejela od Nemčije na račun reparacij 604.320,07 zlatih mark od 1. maja 1921 do 30. novembra 1923 pa 259.694,603,99 zlatih mark.

Trgovinska pogodba s Kitajsko. Predstavnik kitajske republike v Madridu je izjavil našemu diplomatskemu predstavniku, da bi kitajska republika rada začela z našo kraljevino pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe. Ker bi taka pogodba zajamčila našim državljanom, nastanjenim v Mandžuriji, gotovo zaščito, je naša vlada ta predlog sprejela in bo po vsej priliki pogodba sklenjena še v tem letu.

Madžarska zunanja trgovina. Madžarska zunanja trgovinska bilanca izkazuje za leto 1923 primanjkljaj 80 milijonov proti 240 milijonov zlatih kron v letu 1922. V mesecu decembru 1923 je znašala vrednost izvoženega blaga približno 13 milijonov kron več kakor uvoženega.

Avstrijski srebrni denar. Avstrijska vlada je nameravala izdati kovan srebrni denar. Ker pa je na svetovnih tržniščih srebro zelo drago, je vlada izvedbo svoje namere zankrat odložila.

Žitna borza v Milanu. V Milanu nameravajo ustanoviti borzo za žito. Pravilna dela so že v teku.

DOBAVE IN PRODAJE.

Dobava »dura«-elementov. Pri upravi inženerske slagalista v Zagrebu se bo vršila dne 11. februarja t. l. druga očetna licitacija glede dobave večje količine dvojnih »dura«-elementov. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtneške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

Dobava cerezina. Pri upravi državnih monopolov v Beogradu se bo vršila dne 14. februarja t. l. očetna licitacija glede dobave 2000 kg cerezina. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtneške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

Borzna poročila.

Beograd, 25. januarja. Devize. (Zaključni) Pariz 394,50, Praga 253,85, Zevna 1518, New York 88, Milan 381,10, Dunaj 0,12355, London 371, Budimpešta 0,33, Bruselj 357,50, Solun 165.

Curih, 25. januarja. New York 379,875, London 24,48, Pariz 26, Milan 25,15, Praga 16,805, Budimpešta 0,02, Bukarešta 2,90, Beograd 6,60, Sofija 4,125, Dunaj 0,0081375, avstrijske krone 0,00915.

Praga, 25. januarja. Dun

Kronika.

k Namizne prite sta pomnila na prodaj v neki gostilni v Ahacijevi ul. Prta sta bila vredna najmanj 300 Din, prodajalca pa sta se zadovoljila s 40 Din. Ker je bila ta ponudba in že sploh cel nastop prodajalcev sumljiv, so poklicali stražnika, ki jih je aretirala. Aretirana Gutav Teršan, brezposelnata natakara in nekli Vilko Starman, ki se izdaja za zavarovalnega agenta, tehnika in sploh, kar mu pač bolje kaže, nista hotela ničesar priznati o tatvini. Policija je iskala lastnika in je končno ugotovila, da sta bila nasodna namizna prta ukradena v Juvanovi gostilni na Martinovi cesti. Če imata obtoženca še kako drugo perilo ali prte, še ni ugotovljeno, pač pa je precej verjetnosti. Vrše se nadaljnje preiskave.

k Mlad je začel. Neka mati je javila policiji, da je pobegnil od doma njen še komaj 11letni nadebudni sinček, Marijan M. Povedala je tudi, da se je fant v obče rad potepal in da tudi sedaj ne bo daleč iz Ljubljane. Fant se res ni dolgo veselil potepanja svobode, ker so ga že nekaj dni nato prišli na Selo pri Ljubljani. Pri njem so našli 13 jasčic, nekaj sukanca in pa 2 m belega šifona. Dečko je priznal, da je ukradel črna sukanec in šifon pa je ukradel neki šivilji v Domžalah in sicer za plačilo, ker ga je le-ta iz dobrote prenočila. Ravno ta mladi nepridiprav pa je ukradel tudi neki gospej na Selo nek'asto uro, katero je prodal za par kronic nekemu Rudolfu Primcu. Tudi tega pitlika je izsledila po-

licija in ga aretirala. Princ je priznal, da je res uro po ceni kupil in jo v Ljubljani zastavil. Može je imel pri sebi res več zastavnih listkov za razne zastavljene predmete, kakor en rog, stroj za striženje las in več sukeni in obleke. Vse to blago je sumljivo in tudi bržkone ukradeno. Oba nepridiprava so vtaknili pod ključ.

k Ljubezni tovariši. Hlapcu Francetu Luznarju, ki stanuje v baraki Stavne družbe, je vliomil pred par dnevi nekdo v njegov kovčeg in mu je ukradel 700 Din gotovine. Po kratki preiskavi se je posrečilo policiji, da je aretirala kot tatu Luznarjevega tovariša, nekega Jakoba Sokliča, doma iz Lesca na Gorenjskem, ki je priznal, da je res vliomil v tovarišev kovčeg s sekro in je ukradel denar. Tat je pobegnil takoj po vionu k svoji ljubici Julijani Waldhauserjevi, ki služi v neki gostilni na Sv. Petra cesti. V tej gostilni so ga tudi aretirali. Denar je dal Julijani, ki ga je nesla takoj, ko je slutila nevarnost, k neki svoji prijateljici, da ga ji skrije. Policija je aretirala oba in jih izročila drž. pravdniku.

k 84 letna starka, zasebnica Lucija Kralj, je glasom ovadbe svoje hčere Franciške Železnikove na Krakovskem nasipu odšla pred kratkim od doma ter je rekla, da gre v bolnico, izkazalo pa se je, da žena ni prišla v bolnico in se tudi ni vrnila domov. Kam je šla, ni znano. Žena je nosila, ko je odšla, temno-modro krilo, rjav robec in črn pled čez ramena.

k Kokaln. V zadnjem času so se pojavili razni tihotapci, ki ponujajo po mestu seve-

da malo ceneje, pa vendar še za čeden zaslužek, kokaln na prodaj. Pred nakupom se svari, ker utesnejo nastati iz take kupčije za kupce prav neprijetne posledice.

k Poročil se je g. Miroslav Fabiani, ravnatelj tvrdke »Svetla« d. d. z gospodično Pavlo Počivalnikovo. Bilo srečno!

k Pobegnili je iz stalne vojne bolnice Drav. div. oblasti v Ljubljani 17 letni Lojze Grad.

— Železniški tatovi prijeti. Zadnje mesece so se vršile neprestano tatvine na vlakih subotiske železniške direkcije. Zlasti mnogo tatvin je bilo izvršenih na progi Subotica—Senta. Ko krivem so bili prišli na slab glas železničarji, čes da oni kradejo. V pondeljek so pa pri postopju Bikovo slučajno opazili, kako so 4 moški skočili na vlak, odprli vozove in začeli iz teh metati moko in sladkor. Blago so potem na vozovih vozili v Subotico in ga prodajali. Varnostne oblasti so zaprle več osamljenih oseb, ki so deloma že pripoznale krivdo.

— V Sarajevu so aretirali mednarodnega ponarejevalca čekov in trgovca z devizami nekega Merahem Kabiljo, ki je izvrševal svoj nepošten poklic v Avstriji, Nemčiji in Franciji. Zadnji njegov čin na Dunaju je bil ta, da je kupil od nekega bolgarskega dijakka ček za 500 levov, in ga pretvoril v ček za 65.000 levov. Nato ga je vnovčil v neki banki v Berlinu. Ko je pa poslala banka ček v Sofijo, so ugotovili, da je ponarejen. Banka je dolgo iskala Kabiljo po vseh evropskih državah, dokler ga niso zaznali zadnje dni v Sarajevu.

Izpred sodišča.

§ 104. SRBSKEGA KAZENSKEGA ZAKONA.

Obsodbe po § 104. s. k. z. se množe zadnje čase bolj in bolj. Seveda ljudje pogosto sami ne vedo, da bodo imele besede, ki so jih izrekli, tako hude posledice. Neki Siebenreich je znan po Slovenski Bistrici kot nepoboljšljiv postopač. Dne 7. januarja je šel malo vinen na orožniško postajo in rekel: »Vi ste aretirani.« Seveda je pri tem tudi razgrajal, dokler ni službojoči orožnik nlega aretirat in ga odpeljal v zapore. Tudi pa mu je rekel Siebenreich: »Le ženi me, h...«. Sodišče mu je prisodilo 1 mesec zapora. — Natakara France Prešeren se je peljal iz Pragerskega proti Slovenski Bistrici pa je pri tej priliki nahnul spretnika s »prekletimi frakirj«. Zato bi plačal 200 Din. — Emil Kropi, krojač iz Pobrežja pri Slovenski Bistrici je obiskal svoj hčer ravno v trenutku, ko sta jo obiskala sodni sluga Ferdo Kamona in solicitor France Žefran v svrhu ružni. Pa jima je rekel: »Jaz ne pustim rubiti! Veni ravbarji! Plačal bo samo 50 Din. — Posestnikov sin Štefan Horvat se je nasrkal sladke kapljice in je v tem stanju srečal dva orožnika, ko sta ravno peljala oklenjenega nekega tujemu imetu nevarnega. Ni mu bilo prav, pa je začel orožnika zmerjati z različnimi psovskami. Zato bo sedel 14 dni v zaporu. Poleg tega morajo vsi obsojenci povrniti stroške.

KOLIZEJSKI PRIZORI.

Josipina in Josip Debeve sta tožila kot smo že svojedčasno poročali, Marijo Dermovšek in Marijo in Ivano Androvec, da so jo povodom nekega spora prav pošteno ozmerjali in da ji je Josip zagrozil z nožem. Bil je to, kot opisujejo priče, smešno mučen prizor, pri katerem je bil navzoč velik del številnega Kolizejskega prebivalstva na Gosposvetki cesti, pri čemur se je zabaval vsak po svoje. Domači cirkus zastoj, Marija Dermovšek pa je bila vrh tega še obtožena, da je ozmerjala Debeveve se celo pred sodnikom. Pri prvi obravnavi sta imela Debeveve boljše šanse in pričevanje je izpadlo njima v prid. Posledica je bila, da je bila Marija Dermovškova obsojena na 1 dan. Androvec pa vsaki na 5 dni zapora. Pri vzklitni obravnavi pa se je cela stvar popolnoma zasukala. Zaslišane so bile priče iz sosesčine, ki so gledale cel prizor, in so zanimale odločno vsako krivdo obtožencev. Vred tega je vzklitni senat razveljavil prvo sodbo glede Androvecvih, ki sta bila popolnoma oproščena, Marija Dermovškova pa bo morala svoj dan odsedeti, ker se priče pred sodnikom, ko stoji v posebni zaščiti zakona, ne sme žaliti.

Lastnik:

Konzorcijski »Narodnega Dnevnika«. Glavni in odgovorni urednik: Železnikar Aleksander. Tiska »Zvezna tiskarna« v Ljubljani.

Henry Murger

21

La Bohème.

Prizori iz življenja ciganov.

(Nadaljevanje.)

»Ljubico za dva!« je z grozo odvrnil Marcel, »to bi bila skopost do razkošnosti! Svoje prihranke bi porabila za nože, da se zadaviva drug drugega. Slugi dajem prednost; to daje tudi ugled.«

»Zares,« je rekel Rudolf, »priskrbeli si bova pametnega dečka; in če bo znal malo pravopisa, ga bom naučil uredovati.«

»To mu bo vir dohodkov za njegove stare dni,« je rekel Marcel seštevaje račun, ki je narastel na petdeset frankov. »No, to je dovolj drago. Navadno sva obedovala oba za trideset frankov.«

»Da,« je odvrnil Rudolf, »a obedovala sva slabo in primorana sva bila zvečer večerjati. Če vse vpoštevava, je to varčnost.«

»Močnejši si,« je godrnjal umetnik, premagan po tem dokazovanju, »ti imaš vedno prav. Ali bova delala nočoj?«

»Pri moji veri, ne. Jaz grem, da obiščem svojega strica,« je rekel Rudolf; »to je vrl mož, povedal mi bom o svoji novi poziciji in dal mi bo dobrih nasvetov. In ti, Marcel, kam greš?«

»Jaz grem k staremu Medicisu, da ga vprašam, če mi hoče zaupati kake slike, da mu jih restavriram. A propos, daj mi pet frankov.«

»Kaj boš z njimi?«

»Da bom šel čez Most umetnosti.«

»Ah, to so nepotrebni stroški in čeprav neznanstni, naju oddaljujejo od našinega principa.«

»Res, nimam prav,« je rekel Marcel, »šel bom čez Novi most... a najel bom voz.«

Oba prijatelja sta se ločila in šla vsak svojo pot, ki je po čudnem naključju privedla oba na isti kraj, kjer sta se zopet našla.

»No, ali nisi našel svojega strica?« je vprašal Marcel.

»Torej nisi našel Medicisa?« je vprašal Rudolf.

In zakrohotala sta se.

Vendar sta se vrnila domov zelo zgodaj... drugega dne.

Dva dni na to sta bila Rudolf in Marcel popolnoma izpremenjena. Oblečena oba kot ženina prvega razreda, sta bila tako lepa, tako svetla, da sta se obojavljala drug drugega spoznati, če sta se srečala na cesti.

Njun ekonomski sistem je bil sicer v polni veljavi, organizacija dela pa se je realizirala le z velikim trudom. Vzela sta bila slago. Bil je to velik fant tridesetih let, švicarskega pokolenja in jako slabe pameti. Sicer pa ni bil rojen za slugo; in če mu je eden njegovih gospodarjev izročil malo večji zavoj, da ga kam nese, je Baptiste zardel v nejevolji in je dal to napraviti po postreščku. Vendar je imel Baptiste tudi dobre lastnosti; tako je napravil v sili, če si mu dal zajca, iz njega ragout. Ker je bil vrh tega distilator, preden je postal sluga in je ohranil veliko ljubezen do svoje umetnosti, je ukrad velik del časa, ki ga je bil

dolžan svojima gospodarjema, da je iskal novo boljše zdravilo, ki mu je hotel dati svoje ime; tudi se je odlikoval v izdelovanju orehovca. Toda neke Baptiste ni imel tekmeča, namreč v umetnosti, pušiti Marcelove cigare in jih prižigati z Rudolfovimi rokopi.

Nekega dne je hotel Marcel, naj mu bo Baptiste za model v sliki Faraona za njegovo sliko »Prehod skozi Rdeče morje«. Baptiste je ta predlog odločno odbil in je zahteval svoj račun.

»Dobro,« je rekel Marcel, »vaš račun bom poravnal danes večer.«

Ko se je Rudolf vrnil, mu je njegov prijatelj izjavil, da je treba Baptista odpustiti. »Ni nama za nobeno rabo,« je dejal.

»Res je,« je odgovoril Marcel; »Baptiste je živa umetnina.«

»Neumen je kot noč.«

»Len je.«

»Treba ga je odsloviti.«

»Odslovi ga!«

»Vendar ima nekaj dobrih lastnosti. Ragout zna jako dobro napraviti.«

»In orehovce. Za orehovca je pravi Rafael.«

»Da; a za drugega ni nič, to pa nama ni dovolj. Ves svoj čas izgublja v razpravljanjem z njim.«

»Ovira naju pri delu.«

»Vzrok je, da ne bom mogel dovršiti za salon »Prehod čez Rdeče morje«. Odbil je mojo prošnjo, naj mi bo model za Faraona.«

»Radi njega nisem mogel končati dela, za ka-

tereza so me bili prosili. Ni hotel iti v knjižnico, da poišče podatke, ki sem jih potreboval.«

»Upropašča naju.«

»Ootovo, ne moreva ga obdržati.«

»Odsloviva ga... A potem ga morava plačati.«

»Plačala ga bova, a naj odide. Daj mi denar, da ga izplačam!«

»Kaj, denar! Saj nimam jaz blagajne, temveč ti.«

»Vsekakor ti. Prevzel si posle generalnega tajnika,« je rekel Rudolf.

»Toda zagotavljam te, da nimam denarja!« je vzklil Marcel.

»Ali ga že ni nič več? To je nemogoče! Človek ne more napraviti v osmih dneh pet sto frankov, posebno ne, če živi, kot sva živela midva, v največji varčnosti, in se omeji na skrajno potrebne izdatke (moral bi bil reči na skrajno nepotrebne). Treba je pregledati račune, potem bova našla pomoto.«

»Da,« je rekel Marcel; a denarja ne bova našla. Ne dé nič, pregledajva izdatke.

Oglejmo si vzorec tega knjigovodstva, ki sta ga bila začela pod zaščito sv. Varčnosti.

»19. marca. Prejemki: 500 fr. Izdatki: turška pipa 25 fr.; kosilo 15 fr.; razni izdatki 40 fr.«

»Kakšni so ti izdatki?« je rekel Rudolf Marcelu, ki je čital.

»Saj veš,« je odgovoril ta, »to je bilo oni večer, ko sva se vrnila domov šele jutraj. Sicer pa sva si prihranila pri tem drva in svečo.«

»Potem? Nadaljuj!«

(Dalje sledi.)

SPLOŠNA KNJIŽNICA

Št. 1. I. Albrecht: Ranjena gruda, povest, broš. Din 12 vez. Din 17	
2. R. Murnik: Na Bledu, povest	16 . . . 22
3. I. Rozman: Testament, ljudska drama	12 . . . 17
4. C. Golar: Poletno klasje, izbr. pesmi	20 . . . 26
5. F. Milčinski: Fridolin Žolna, humor.	8 . . . 13
6. Dr. Lavo Čermelj: Boškovičev nauk,	16 . . . 23
7. Uvta: Andersenove pripovedke,	12 . . . 17
8. Gaboriau: Akt št. 113, roman	22 . . . 28
9. Fr. Veber: Problemi sodobne filozofije	24 . . . 30
10. I. Albrecht: Andrej Ternou, povest	6 . . . 11
11. P. Golia: Peterčkove poslednje sanje	12 . . . 17
12. Fr. Milčinski: Mogočni prstan, nar. prav.	12 . . . 17
13. V. M. Garšin: Nadežda Nikolajevna, pov.	10 . . . 15
14. E. in I. Goncourt: Renée Mauperin, rom.	15 . . . 21

Cene se razumejo brez poštline.

ZVEZNA KNJIGARNA - Ljubljana, Mariljin trg 8 in po vseh knjigarnah.

Najcenejši

pisalni stroji

stari ali novi

v mehanični delavnici

Ludvik Baraga, Ljubljana,

Selenburgova ul. 6/1.

Pisarniške potrebščine!

RAZPRODAJA

ves teden vsa zaloga trakov po tovarniških cenah.

M. Horvat, Stari trg 21

MALI OGLASI

Cena oglasom do 20 besed Din 5.—; vsaka nadaljna beseda 25 para z davčino vred.

Gmotno slabejšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglasi!

Pozor! Pozor!

ZIMSKI VOZNI RED

vseh železniških, poštinih in avtomobilnih prog v Sloveniji s priključitvijo na inozemske proge, z kurzno karto Slovenije v merilu 1:475.000.

Je ravnokar izšel!

Vsebina:

- I. Splošni del: Cene za poštne vožnje. Železniška tarifa za prevoz potnikov in prtljage. Maksimalna tarifa za izvoške. Kolkovine. Konzultati. Poštne pristojbine. Pristojbine za železniške nosače. Vazne telefonske številke.
- II. Železniški vozni redi: Direktni, spalni in jedini vozovi. Odhod in prihod vseh potniških vlakov. Pregled vseh železniških prog.
- III. Pocestni vozni redi: Poštni, avtomobilni.
- IV. Seznam postaj.
- V. Priloga: Kurzna karta Slovenije v merilu 1:475.000 z vsemi železniškimi programi in postajami, vse poštne in avtomobilne proge, vse poštne urade z oznabo, če ima pošta brzojav oziroma telefon.

Dobi se v vseh knjigarnah in trafikah za ceno 8.— Din.

Direktna naročila sprejema

Zvezna tiskarna in knjigarna v Ljubljani, Wolfova ul. št. 1.

Kupujte Narodni Dnevnik

Slike narisal akad. slikar M. Gaspari. Besedilo zložil Tone Gaspari. Krasno umetniško in literarno delo

za mladino

Je izšlo koncem novembra t. l.

v založbi Zvezne tiskarne in knjigarne v Ljubljani.

Cena po Din 25.—, v luksurni izdaji po Din 30.—

Poštnina posebej po Din 1.— odnosno za luksurno izdajo po Din 1.50.—, za inozemstvo dvojna poština.

Naročila sprejema

Zvezna knjigarna, Ljubljana, Mariljin trg 8.

Peč.

iz litega železa, velika, pripravnost tudi za večje prostore, prodaja po ceni BOLE, Krsnikova ul. 5 v Ljubljani.

Intelligenten privatni uradnik

40 let, s K 28.000.— stalnih mesečnih dohodkov, išče življenjsko družico ne pod 20 leti (vdova ali gospodična). Dote ni neobhodno potrebna. Glavno je: inteligentna, dobrotna in simpatična znanjost. Diskretna, častno zadržana. Pismenost sprejema tudi potom privatnega posredovalca. Pismenost ponudbe poslati na »PUBLICITAS«, d. d. ogl. zavod Beograd, Pozorišna ulica 2.

Bivši drž. namesteneč

z večletno prakso pisarniškega rudarskega obrata, star 38 let išče primerne službe pri kakem premogovniku ali tovarni, eventualno službo občinskega tajnika.

Lita pet.

železna »Gaspar« se prodaja v Pražanovi ul. 11 podpril. desno.

Harmoniko

Štirivrstno trdke Lubas prodaja Stefan, Pot v Rožno dolino 84

Trgovci-ke, zasebniki!

Dobrodošča trgovina z mešanim blagom v Mariboru na najbolj prometni cesti išče soodružabnika-ico s 50—100.000 Din ali več proti vključbi na posestvo in s polovično udeležbo na dobičku, oz. se prodaja pod ugodnimi pogoji. Cenj. ponudbe pod »A. Brinar«, Maribor, hotel Meran ali Ljubljana, hotel Union, kjer sem v nedeljo dne 27. t. m. od 11. do 18. ure in se lahko osebno govori.

Trgovski uradnik

knjigovodja bilancist, z večletno prakso, veziran v vseh pisarniških poslih, želi spreminiti svoje sedanje mesto. Cenj. ponudbe pod »Zanesljiv« na upravo lista

Važno

za ženske in neveste! Izdeluje se vsakovrstna salonska garderoba za dame in gospode najmodernejše vsakovrstno toaletno po meri. Cene znatno nižje. — Strankam, ki preneže blago same, ista potreba. — Brata Brunstok, Ljubljana, Zibarska ul. 5.

Zobotehnika

le prvovrstno moč sprejemam takoj. Ponudbe na: Dr. J. Oblak, zobozdravnik, Ljubljana, Miklošičeva cesta.

Sobo.

z dvema posteljnima, lepo meblirano, s posebnim vhodom in električno razsvetljavo iščeta dva gospoda. Sobe v središčnem mestu imajo prednost. Pismene ponudbe pod »OTON« na upr. lista.

Mlad, inteligenten fant.

Želi dopisovanja z mlado gospodično, ki je raje lepa in brez interesov. Tajnost častna zadeva. Dopisje, če mogoče s sliko pod naslov: »Mlad! Amerikane« poštno ležeče Kočevje, Dolenjsko.

Ljubezni želja

gospodična v cvetu mladosti, neomaneževane preteklosti, globoko duše in veselo naravo, sočeljeznaničiv svrhu skupnih ciljev z mladeničem, inteligentnim, istega značaja. Pismene ponudbe pod šifro »Hrepenenje« na upravo lista.

Za mlado

lepo gospodično, prijetno, simpatično znanjost, s malo tlesno hibo, vendar s milijonskim premoženjem se išče naobražen gospod v 35—45 letu, lahko tudi brez premoženja. Pismene ponudbe pod »Diskretna« na upravo lista.

Pekovskega vajenca

se sprejme pod dobrimi pogoji pri Matiji Senekar, pekovski mojster Slatina — Radenci.

Rupim

za večjo trdko bukovega, smrekevega in borovega lesa, lupljenega 0-10 do 0-25 srednjega premera, ali ožrezane dolžine 1-20 do 3 m za rudnik. Ponudbe na poštni predal 66, glavna pošta, Maribor.

Dve gospodični

inteligentni, muzikalni, čedne znanjosti, veliki ljubitelj športa, želita radi pomanjkanja znanja, najraje nemške ali slovenske korespondence v svrhu duševnega razvedrila s sličnimi gospodi, po možnosti z boljimi uradniki. Ponudbe s sliko naj pošljejo upravi lista pod »Ema« in Sonja».